

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za jeden mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12 Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Zaradi Božičnih praznikov izide prihodnji list v sredo, 27. decembra t. l.

Božič.

Prišli so zopet veseli, poezije polni božični prazniki, dnovi radosti, ko človeški duh tako rad pozabi vsakdanje skrbi in borbe in ko se oko ozira nazaj na cesto, katero je človek prekorajčil in zopet naprej tja proti cilju vsega delovanja in stremljenja. Tudi v najrevnejši hiši vladata mir in ljubezen, in duh se vtaplja v sladke sanje.

Naš narod pa tudi letos še ni učakal političnega Božiča, ki ga pričakuje že dolga stoletja, in sedaj, ko stojimo na pragu novega razdobja, ko se bliža nov vek, smo od uresničenja svojih idealov oddaljenejši kakor smo bili v začetku tega veka, dasi ne zahtevamo ničesar drugega, kakor to, kar nam gre.

Vzlic temu pa ne prosimo od mogočnikov te države nikakega usmiljenja. Zaman bi bilo upati, da nam država iz svobodne volje in brez boja da naše pravice, da nam dovoli, kar je potrebno za dostojno in samostalno življenje. Zlasti sedaj ne, ko se že očitno kaže, da nimamo več opraviti samo z Dunajem, nego da se moramo v prvi vrsti boriti proti Berlinu in proti Rimu. Toda prej ali slej spoznala in priznala se bode tudi v naši državi resničnost Foxovega izreka, da so nezadovoljni državljani monarhiji ravno tako nevarni, kakor zunanji neprijatelji. Spoznalo se bode, da zamore mnogojezična habsburška monarhija obstajati samo, če jo veže in krepi ljubezen vseh njenih narodov, in tedaj se tudi naša usoda na boljše obrne, tedaj pride tudi naš politični Božič.

Sicer pa bi bilo jako nepravilno, ako bi že sedaj zahtevali palmo zmage. Šele malo časa je tega, kar sta nas vodilni ideji sedanjega stoletja predramili iz spanja, kar smo priklenili svoj narodni čolnič k velikima in npravnima idejama, ki sta preobrazili ves svet, k idejama narodnosti in napredka. Duh časa, ki je narode emancipiral od absolutističnih, fevdalnih in cerkvenih avtoritet, je tudi v nas obudil go-

rečo željo, da bi postali deležni dobrot narodne samostalnosti in svobode, ki sta pogoj narodni sreči. Danes leži našega stremljenja končni smoter jasno pred nami, a da ga dosežemo, temu je posvečeno vse naše mišljenje in delovanje. Izvojevati si hočemo v okviru monarhije in v tesni zvezi s svojimi slovanskimi sosedi vsaj relativno neodvisnost, ker vemo, da je Fichte pogodil resnico, ko je učil, da narod, ki se sam ne vlada, je dolžan, se odpovedati svojemu jeziku in svoji individualnosti. Izvojevati si hočemo kar možno veliko politično in duševno svobodo, ker je brez te svobode nemogoče tako kulturno in gospodarsko napredovanje, da bi to dalo našemu malemu narodu pravico, zavzemati svoje posebno mesto nad drugimi narodi.

Kamor koli se ozremo, če pregledamo dogodbe naših časov, ali če upremo svoje poglede v preteklost, povsod vidimo, da narodi ne zmagujejo po srednjeveških idejah, nego vedno le vsled sile novodobnih idej. To nas uči, da moramo svojemu narodu poskrbeti vse to, kar imajo veliki in moderni narodi, da moramo vse svoje delovanje uravnati po principih, ki so trden temelj zdravemu razvoju in napredku. To pa so jedino principi narodnosti, politične in duševne svobode, a narod, ki se je le jednemu teh principov, teh temeljnih načel izneveril, je storil samomor. Tak narod je izgubljen.

Ne precenjamo svojih moči. Naš narod je maloštevilen, a toliko moči ima še, da bi gotovo zmagal v boju za svoj obstanek in za lepšo prihodnost, ako bi se z oduševljenjem oklenil rečenih temeljnih načel in se otresel tistih, ki ga z vsemi zvičajnostmi odvrčajo od njih in ki so porabili vsa dopustna in nedopustna sredstva, da narod duševno zasužnjijo in si nad njim ohranijo neomejeno prevlado.

Hujši in nevarnejši kakor vsi zunanji nasprotniki so danes tisti domači sovražniki, ki so prisegli na zastavo mejnarodnega klerikalizma. Nečemo sicer trditi, da je govoril popolno resnico tisti Whig, ki je pred dvesto leti v angleškem parlamentu vzkliknil: „Črne suknje in rudeče suknje

so prokletstvo naroda“, ali da bi bila popolna zmaga klerikalizma jedna največjih nesreč, kar jih more zadeti slovenski narod, to je nepobitna resnica in zato je tudi slovenska inteligenca zastavila vse svoje moči, da reši narod iz smrtonosnega objetja rimskega klerikalizma. To je v današnjih časih v Kranjski deželi najnujnejša potreba.

Dvakrat je rimski klerikalizem že kopal slovenskemu narodu grob. Prvič, ko je v službi nemških vladarjev zavzel slovensko domovino, in drugič po najsvetlejši in najveselejši dobi v slovenski zgodovini, po reformaciji. Z ognjem in mečem je tedaj divjal in pustošil. Pregnal je najboljše sinove iz domovine in pograbil nešteta imetja. Ostali so malone sami siromaki, te pa je zasužnjil politično, narodno in duševno, dokler njihovih potomcev niso vzbudile nove ideje iz smrtnega sna ter jim dale moč, da so razbili verige, v katere so bili vkovani.

Kje bi bil danes slovenski narod, da je svojo narodno stavbo dogradil na tistem temelju, ki so ga ustvarili Trubar, Dalmatin in Bohorič! Toda klerikalizem ni samo razkopaj teh temeljev, zlomil je tudi notranjo silo slovenskega naroda. Ukrotil je ta nekdanj tako čvrsti narod, z bičem mu je vtepel hlapčevskega duha, zniževal je njegovo npravnost, da ga laglje vlada, zadrževal njegov kulturni in gospodarski razvoj in ga navdil take pasje ponižnosti, da je molče prenašal vsako žaljenje, vsako zatiranje, vsako še tako kričečo krivico. Zato pa je v njem zanetil verski fanatizem in ga razpihuje uprav sedaj do blaznosti, samo da obdrži ta narod na uzdi, dobro vedoč, da je Macaulay zapisal zlato istino, ko je dejal, da tekem dolgih vekov je bil vsak krepkejši pojav verskih čutil na škodo svobode, vsak krepkejši pojav za svobodo pa na škodo avtoriteti in uplivu duhovščine.

Tistim idejam, katere sedaj zastopa napredna narodna stranka na Slovenskem, in ki jedine zamorejo slovenski narod oteti pogube, se je zahvaliti, da so se razmere vsaj deloma premenile in obrnile na bolje. A čaka nas še obilo in težkega dela, predno povzdignemo slovenski narod do tiste stop-

nje, katero mora doseči, ako hoče živeti. Klerikalni pritisk je obudil odpor, tako močan odpor, da bi tega nihče ne bil pričakoval. Dušil je narod dolga desetletja, a prav ko je mislil, da se je povzpел na vrhunec, da je zavladal po vsi domovini, prav tedaj je počila struna.

Napredne narodne stranke ni ločilo od klerikalne stranke kako osebno sovraštvo, ločil jo je narodni interes, spoznanje pogubnosti klerikalizma in zato je popolnoma nemogoče, da bi se še kdaj dosegla nekdanja jedinstvo. Bili so časi, ko mej Slovenci ni bilo strank, ko je bilo zbrano vse pod jedno zastavo in se radovoljno uklanjalo duhovniškemu zapovedovanju, ali narod je tedaj hiral in umiral.

In vendar se nahajajo še dandanes staromodni možje, ki vedno kličejo: bodite složni, složni, složni! ter sanjarijo o ustanovitvi vseslovenske stranke, v kateri bi bili združeni tako napredni, kakor reakcionarni, klerikalni in socialni elementi, misleč, da je v takem nenaravnem združenju jamstvo za uspešnejšo obrambo slovenske narodnosti in jamstvo za zdrav kulturni, politični in gospodarski napredek.

Nam se zdi to utopija ki se nikdar ne uresniči. To prizadevanje, poklicati klerikalizem na pomoč proti zunanji nasprotnikom, nas spominja na bajko o tistem konju, ki je pozval človeka, da ga ubrani sovražnika. Človek je res prepodil sovražnika, a s konja ni več šel nego ga vpregel pred svoj plug. Vseslovenska stranka bi bila danes velika nesreča za slovenski narod. Ne da se namreč tajiti, da ima klerikalstvo danes še jako veliko moč po vseh slovenskih deželah in da ima naravno premoogočo organizacijo, tako da bi morala vsaka vseslovenska stranka imeti klerikalni značaj in bi pred vsem služila klerikalnim namenom ne narodnim, in ne narodnemu napredku.

V to pa slovenski narod, kar ga prešinjajo ideje narodnosti in svobode, ne privoli, in zlasti ne privoli v to nikdar slovenska inteligenca. V tistem trenutku, ko bi se taka stranka ustanovila, pojavil bi se proti nji iz naroda in pred vsem izmeji in-

LISTEK.

V sv. noči.

Spisal Vojanov.

Tisto zimo je bil tako hud mraz, kakoršnega stari ljudje že niso pomnili trideset let, in so lačni vrabci padali kar po dva in trije z dreves in s streh. In čim bolj so se bližali božični dnevi, tem huje je pritiskala zima. Skozi vsako najneznatnejšo razpokico se je prikral pereči duh mrtve narave.

E, bogatinom niti po zimi ne nedostaja veselja v gorko zakurjenih parketnih sobah! Lačnim ubožcem pa je zmrzovala tisto zimo voda po kuhinjah.

Sveti večer je prišel. Iz magistratnega poslopja so odšli dobro zaviti možje prižigat po mestu syetilke. Lučice so zaplapolale po ulicah, da se je mesto zdelo ogromno božično drevo. Pod nogami je škripalo. V čistem zraku pa je vladala neznaosna tišina. Niti najlažja sapica ni motila suhega, trdega mrazu.

V palačah in hišah so se zasvetila velika in mala, bogata in skromna božična drevesca. Veselje je zavrelo iz mladih src in se potem slikalo v obrazih srečnih starišev.

Mislim, da čuti človek na sveti večer najslajšo radost, pa tudi najhujšo bol in žal. —

Tam čisto iz sredine mesta, v mirni, temni ulici je stala hišica. Brleča svetilka je razsvetljevala revno izbico v nji. Trda postelja, mizica in dva polomljena stola je bila sobina oprava. In mraz je bilo v izbici kakor na ulici. Kako ne, ko ni bilo niti peči.

Na postelji je ležala stara žena, bledega, upalega obraza. Glad in bolezen sta se ji brali na obrazu. Motno oko ji je strmelo v dvoje temnih, nemirno zročih očij poleg stoječega mladeniča. In ko so se bolnice koščeni, mrzli prsti ovili mladeničevih mladih, polnih rok, videlo se je, kakor da se poslavlja smrt od življenja. Svinčeno težko je prihajala beseda iz prsij bolnice, ko je tiho, pretrgano govorila svojemu sinu: „Toraj nič več denarja? In tako sem lačna... tako me zebe... po vseh udih. Komaj že mislim. Trepetaje sem pričakovala trenutka, ko nama poide vse. Toraj ves svoj denar si že izdal za zdravnika? — Glej, zadnja pomoč... pismo v miznici... nesi ga, kamor je naslovljeno... a hitro... tako me zebe... nesi ga — svojemu očetu... hitro, hitro... dobil boš denarja... mnogo, mnogo —!“

In utihnila je ženica ter zatisnila oči. Počasi in mirno so se ji vzdigovale prsi.

Na mrzli, ledeni ustni je poljubil sin bolno mater, potem pa hlastno vzel s tresočo roko iz mizinega predala pismo in zbežal iz sobe. Pod prvo svetilko se je ustavil in bral naslov. Začudenje se mu je bralo na obrazu in tiho je izustil besede: „Ta bogatin moj — oče?“

Pospel je korake in razjarjen izginil v mesto.....

Blizu magistratnega poslopja stoji visoka palača. Tisti sveti večer ni bilo nobeno okno na njej razsvetljeno. Smrtna tišina je vladala po ogromnem zidanju.

V drugem nadstropju je čepel v zakurjeni sobi star, sključen mož, vtopljen v misli. Glavo je podpiral z velo roko, srmel v ogenj, ki je veselo plapolal v kaminu, in mislil — mislil na minole čase. Ha, vseh veselih uric, ki jih je preživel z razuzdanimi prijatelji, vseh radostnih velikomestnih večerov, vseh krasnih ženskih obrazov se je spomnil... Ženskih obrazov? Zakaj li se mu je pri tem zgubalo itak že nabrano čelo? — Saj mora biti človek vesel, kadar se spomni lepega ženskega obraza!

A to staro hitje se je pri tem spominu nekako prestrašilo in se še bolj sklju-

čilo v mehkem fotelju. Potem pa je starec vstal, stopical do pisalne mize in vzel iz nje zamazano sličico lepega dvajsetletnega dekleta. Vražji nasmeh mu je obkrožil ustni, ko je strmel v temne oči na sliki.

„Saj nisem kriv jaz! Pravijo, da živi s sinom, ki je baje poštni uradnik, v najhujši bedi. Kaj morem jaz zato, da me je tako neumno ljubila in postala mati!? In ta predrznost! Zahtevala je, da se poročim z njo! Haha! Ko sem jo zavrnil, je postala ponosna in...“

Cin — cin — cin
„Kdo, vraga, me še moti?“
Pred vrati je stal mlad mož in zahteval gospoda S.

„To sem jaz! Kaj hočete tako pozno?“
„Z vami govoriti, in sicer prav nujno! Toda idiva v sobo; ves sem že pre-mrazen!“

Starec se je nekako prestrašil tega odločnega govora in pustil je mladega moža v sobo.

„Toraj?“
„Tam v predmestju živi ali bolje — umira, dobra žena, ki nima niti bora, da si kupi krepčila in zdravil. Ker sem čul... da ste... jako radodarni... prišel sem zanj prosit pomoči.“

„Radodaren... dà... dà! Toda, veste...“

teligence odločen odpor. S klerikalizmom je vsako paktiranje nemogoče, klerikalizem je tuj, protinaroden element, ki se da pač premagati in zadušiti, s katerim pa je sprava že zategadelj izključena, ker klerikalizem ne pozna kompromisov nego zahteva brezpogojno podvrženje.

Podvrzel pa se mu napredni del slovenskega naroda ne bo. Mišljenje narodovo glede spravljanja s klerikalci se je pokazalo, ko se je v deželnem zboru sklenila sprava. Vse, kar misli napredno, je to spravo obsojalo, in letošnji shod zaupnih mož je predlog, naj se ta sprava pogodba raztrga, pozdravil s takim oduševljenjem, s tako frenetičnim ploskanjem, da se tudi najuglednejši zagovorniki te sprave niso upali nastopiti proti stavljenemu predlogu. In potem občni zbor kmetijske družbe! Klerikalnim voditeljem je bilo tedaj tako pri srcu, kakor da bi bil imel vsak napredni kmetijski mož v žepu — konopec.

Ko bi se dal tok časa ustaviti, ko bi za nekaj časa zgodovinski razvoj počival, bi se dal napraviti tak poskus, da bi se videlo, da res ne more obroditi sadu. Ogenj in voda se ne dasta združiti, in zato tudi ne verujemo, da bi se mogla ustanoviti vseslovenska stranka, dokler ne bo poraženo ali klerikalstvo ali napredništvo. Mir, ki bi se kupil s tem, da bi se napredna narodna stranka morala odreči tistim načelom, ki so jo ustvarili, ki so narod povzdignili in oživili, bi bil tisočkrat pogubnejši, kakor najljubejši domači boj.

To so nepobitne resnice, in zato bi bil že čas, da spoznajo razmere in uvidijo nezmožnost vsakega porazumljenja s klerikalci tudi tisti, kateri se še vedno ogrevajo za nekako spravo in se vnamajo za ustanovitve vseslovenske stranke, tudi če bi imela biti vseskož klerikalna. A ker v naši stranki ne priznavamo nikake osebne avtoritete, smemo zahtevati, da mora vsakdo, ki pripada stranki, rešpektirati avtoriteto večine in se jej pokoriti.

Do zmage ni druge poti, kakor boj in delo, a prva naša naloga je, vzdrževati živga javnega duha. Največja politična modrost je zvestoba samemu sebi in svojim načelom, a stranka, ki se tega drži, tej se ni treba bati izida boja.

In kar velja o naši stranki, to velja v še večji meri o našem narodu. Brez boja ne doseže ničesar. Ali naj se mar odreče pravici do življenja, zato ker si jo mora priboriti? Slovenci smo podobni drevesu, kateremu so že mnogokrat potrgali listje in cvetje ter posekali veje, ki pa še vedno stoji in vsako leto iz nova poganja. Tudi mi stojimo krepko, nezlomljeni, dasi divjajo krog nas viharji. Sedanji naš občni in domači položaj je sicer sila težaven, ali upanja vendar ne izgubimo, nego se tolažimo tako, kakor je nekoč Bělinskij tolažil veliki ruski narod: „Živimo v težkih časih, in usoda nas sili, da se mnogočemu odrečemo, ali če naj se našim vnucom bolje godi, moramo potrpeti“. To velja tudi za nas. Po trpljenju pride rešenje. Tudi slovenskemu narodu napočijo še narodni prazniki. V to verujemo trdno, brez naj-

manjšega dvoma, in zato kličemo vzlic tužnosti sedanjega položaja vendar le veselega srca vsem ljubim rojakom: Čestit Božič!

§ 14.

(Epilog državnozbornemu zasedanju.)

Parlament se je zopet razšel. Predsednik je vsem poslancem želel vesele praznike, in izreki nado, da bo prihodnje leto bolje in srečnejše kakor letošnje, je povedal, da jim dan prihodnje seje pismeno naznani. Tako so se „ohne Sang und Klang“ razšli tisti, katerim so narodi poverili varstvo njihovih javnih interesov.

33 sej je imela poslanska zbornica, odkar se ji je predstavil sedaj že mrtvi Claryjev kabinet. Koristnega je v tem času revno malo storila, to pa vsled političnih razmer, ki so nastale po razveljavitvi jezikovnih razmer, in ki so tako splošno znane ter že tolikokrat pojasnjene, da pač ni več potreba izgubljati besed v njih označenje. Kdor se količkaj zanima za njih postanek in za vzroke, iz katerih so se rodile, tistemu je jasno, da na pozitivno delo parlamenta ni misliti, dokler češki narod ne dobi zaščeneja za storjeno mu krivico.

Slovenski poslanci tudi v minolem zasedanju niso igrali nikake vloge, niti one, katero bi morali igrati po svojem številu. Klub ima sicer precej členov, a sestavljen je iz tako raznovrstnih, čisto nasprotujočih si elementov, da se bo težko kdaj zjedini na kak odločen korak. Nobena stvar nam tega ne kaže tako jasno, kakor klubovo neodločno tavanje mej Čehi in nemškimi klerikalci, ko so češki poslanci začeli nekoliko resnejšo obstrukcijo. Vsaka klubova frakcija je vlekla na drugo stran, in konec je bil ta, da je klub izgubil simpatije Čehov, saj je svoje zaveznike v jako kritičnem trenutku prav nelepo na cedilu pustil, da pa mu tudi Poljaki in nemški klerikalci, za katerim pobirajo slovenski poslanci stopinje, nič več prav ne zaupajo.

Slovenski poslanci so v minolem zasedanju podali nekaj jako pohlevnih interpelacij in nekaj predlogov, ki pa niso prišli več na razpravo, sicer pa se niso nič preveč potrudili za naše občne koristi in so zlasti personalijam posvečevali veliko premalo pozornosti. Naše prepričanje je, da bi se taka imenovanja kakor je Wurmserjevo ali Rothschedlovo gotovo ne bila primerila, da so slovenski poslanci nastopili s primerno in prav v teh dveh slučajih jako potrebno eneržijo in brezobzirnostjo. Ponižnost slovenskih poslancev je bila tolika, da nam je poklicala v spomin besede velikega nemškega misleca: Kdor se sam degradira za črva, se ne sme pritoževati, če se ga tepta.

V vsem minolem zasedanju nas je veselilo samo to, da so slovenski in hrvatski poslanci ostali skupaj na jedni ladiji. Pri volitvi podpredsednika se je sicer pokazalo, da postopa klerikalna stranka kranjska tudi na Dunaju prav tako perfidno in zavratno kakor doma, in grobni molk klerikalnih poslancev kaže, da dobro poznajo zahrbtnega intriganta, ki je naščuval nemške

klerikalce, ali na obstanek kluba ni to imelo nikacega vpliva.

Nečemo se spuščati v neplodne rekinacije glede taktičnega postopanja „Slovenske krščansko-narodne zveze“, dasi se večkrat z njim nismo strinjali. Ali kar se je zgodilo v zadnji seji, tega vendar ni možno zamolčati in prizanesti, kajti klub je s svojim glasovanjem glede § 14. kompromitiral svojo politično reputacijo.

V zadnji seji, neposredno predno so se poslanci razšli, je imel parlament dvakrat zapored priliko izreči se o § 14. To je bil gotovo najvažnejši trenotek v celem minolem zasedanju, saj je šlo za obrambo prve in najvažnejše pravice parlamenta samega, za pravico do eksistence, za jedro cele konstitucije.

Členi „Slovenske krščansko-narodne zveze“ so vedno trdili in pripovedovali, da ne odobravajo porabe § 14., kakor se je udomačeval v zadnjih letih, protestovali so celo proti sladkornemu davku, uveljavljenemu s to zakonsko določbo, in priznavali so, da taka interpretacija § 14., kakor je postala navadna za časa grofa Thuna, nasprotuje duhu ustave.

Večkrat smo tudi čuli in v hrvatskih in slovenskih listih čitali, da smatrajo poslanci državni zbor za jedini forum, koder morejo uspešno zagovarjati želje in potrebe slovenskega, hrvatskega in maloruskega naroda, in mi smo temu vedno pritrjevali, dobro vedoč, da nas more jedino-le državni zbor varovati pred nemško birokracijo in njenimi naklepi.

Sedaj pa, ko je bila prilika, čuvati pravico parlamenta, sedaj so tudi členi „Slovenske krščansko-narodne zveze“ — tako se nam vsaj poročala, in tako se čita tudi v listih — bili mej onimi, ki so šli za neutesnjen ohranitev § 14. v boj. Poslanska zbornica je odklonila predlog, ki je meril na omejitve § 14., a predlog, da naj se § 14. popolnoma črta iz ustave niti za nujno razpravljanje potrebne večine glasov ni dobil! Tisti, ki so pred nekaj tedni glasovali zato, da naj se § 14. omeji oziroma odpravi, ki so glasovali za to, da mora odsek v 14. dnevih o tem predmetu poročati, prav tisti so zdaj glasovali proti vsaki omejitvi § 14. in takisto tudi proti njega odpravi. S tem so priznali, da odobravajo tisto tolmačenje § 14., ki so je prej obsojali, in s tem so zadali parlamentarizmu silen udarec. Parlament, ki niti svojih lastnih pravic ne varuje in ne brani, ki dovoli, da se mu najpoglavitejša njegova pravica iz rok vzame, tak parlament ni vreden, da obstoji.

To formalno priznanje § 14., s katerim so se dejansko obrezale poglavitve pravice parlamenta, so omogočili tudi členi „Slovenske krščansko-narodne zveze“. Oni, ljudski zastopniki, pooblaščenici tistih treh narodov, ki imajo največ vzrokov, oklepati se z vso močjo konstitucije, so s svojimi glasovi pomagali, da se je sankcionirala taka vporaba § 14., ki jo vsak pravnik smatra za kršenje ustave!

Poslanci so dobro vedeli, da je glasovanje o predlogu, naj se odpravi § 14., jedino le moralnega pomena — saj je brez

dvoma, da gospodska zbornica, ta vstrajna čuvarica najbolj srednjeveških uredov, v tako premembo nikdar ne privoli, in da tak sklep tudi ne zadobi sankcije krone — a vzlic temu se niso pridružili Čehom, nego so glasovali proti stavljenemu predlogu.

Morda si domišljajo ti poslanci, da so postopali Bog ve kako modro in bržčas bodo volilce tolažili s tem, da so tako postopali iz oportunitete. Pa ta izgovor ne velja. Oportunizem ne služi nikomur zastoj, on hoče za vsako uslugo protiuslugo; do ut des je njegovo načelo. Poslanci slovenske kršč. narodne zveze pa so stali vsaj navidezno v opoziciji proti vladi, odstopivše ministrstvo je postopalo skrajno neprijazno proti njim, a če členi zveze vzlic temu glasujejo za ohranitev § 14., se to ne more tolmačiti kot oportunistična politika, to je očitni servilizem.

Mi se s tem postopanjem ne moremo strinjati. Mi ne sodimo zveze po simpatijah ali antipatijah za posamezne frakcije, iz katerih je sestavljena, nego po kodeksu zdravega političnega razuma, in ta nam pravi, da je zveza s svojim glasovanjem o § 14. žrtvovala to, kar bi jej moralo biti najdražje, svojo politično značajnost.

Veliko zlo.

Izprideni duhovniki so veliko zlo. To je že v davnih časih uvidel jeden največjih papežev katoliške cerkve. Papež Gregor Veliki je neki kraljici svojega časa pisal to-le:

„Ker po svetem pismu pravičnost narode povzdiguje, greh jim pa donaša pogubo, se kaka država le tedaj okrepi, če se krivica spozna in hitro odpravi. Žalosten sem, ker sem izvedel, kako razuzdani in poredni so v Vaši državi naši duhovniki. Da ta izprijenost ne bo težila moje vesti ter ne bo Vaši državi na škodo, se moramo z vso ognjevitostjo proti isti postaviti, da spridenost teh duhovnikov drugim ne škoduje, zakaj sprideni duhovniki so hudo zlo narodom. Zares, kdo naj za grehe ljudstev Boga usmiljenja prosi, če duhovnik, ki bi imel biti posredovalec mej ljulkom in Bogom, še hujše greši kakor ljudstvo.“

Merovinški kralji so sami živeli razuzdano in imeli okrog sebe razuzdane višje in nižje duhovnike. Taki kraljici je bilo namenjeno navedeno papežev pismo.

Potekla so že stoletja, kar je bilo pisano to pismo, toda papeža Gregorja Velikega je šteti mej cerkvene očake, ki so najboljši viri prave krščanske vere. V naših časih je važen morebiti poslednji odstavek navedenega papeževga pisma.

Poleg mnogih dobrih in spoštovanja vrednih duhovnikov, imamo namreč tudi slabe in izprijene. Ti pravijo navadno: „Ne glej me, ampak poslušaj me“. Posebno radi govore tako oni, ki so preveč prijatelji vina in ženstva, kakor tudi oni, ki z grdo strastjo delajo zdražbe v življenju in celo z lece oznanjajo mesto besede božje sovraštvo proti rojakom. O teh velja izrek pa-

➤ Dalje v prilogi. ➤

jaz imam toliko ljudi v mestu, za katere moram skrbeti. Za vsacega pa res ne morem, saj veste, da je revežev preveč . . . ali ne?“

„Ravno ta žena je jedna izmed onih, za katere morate v prvi vrsti skrbeti! — Moja mati je in vi . . . no, vi ste moj oče.“ Starcu je zastala sapa, na mizo se je oprl.

„Vi ste njen?“
„Jaz sem njen sin!“
Starec je nekaj mrmral, ki je zvenelo kakor: „Popolno njen obraz.“

„Ves svoj denar sem že izdal za svojo mater. Zdravniki veljajo mnogo, zdravila tudi mnogo. To pismo preberite!“

In stari mož je bral pismo, roka se mu je počela tresti in v očeh mu je zablestelo, morda čez dolgo, dolgo časa nekaj mokrega — svetlega.

Zaklel se je nestrpnno čakajočemu sinu, da sedaj res nima denarja — samo še deset goldinarjev — da pa naj pride drugo jutro ikat novcev.

Z zobmi škripaje je pograbil mladi mož desetak in odšel brez pozdrava, brez hvale . . .

In mati mu je rekla, da bo dobil mnogo denarja . . . Nemo je taval proti domu, po mirnih svetlih ulicah. Ob veliki kavarni srečala sta ga dva prijatelja.

„Čuješ, pojdi z nama! Danes se bo visoko igralo.“

„Ne, ne, nisem igravec in moram domov!“

„Saj midva tudi nisva igralca in ne ostaneva dolgo. Samo malo pogledava. Pojdi, pojdi! Isto pot imamo potem!“

In šel je po dolgem ugovoru v igralnico . . .

Okrog zelene mize je bilo polno ljudi, bogatih ljudi, katerim ni bilo mnogo za sto goldinarjev. Zlati so se trkljali na zeleno sukno, kakor snežinke z neba, bankovci so frleli kakor velike vešče.

Mladega moža je mikalo, da tudi stavi. Kako ne? Domov bo prinesel desetak, a mati mu je zagotovila — mnogo, mnogo . . . Mesto očeta bilo je njega matere sram, če pride s tem malim darilom domov.

Morda bi imel ob zeleni mizi srečo . . . Ko je prvič stavlil dva goldinarja, je izgubil. V drugič tri. Samo še petak je imel.

„Petak!“
In dobil je. Potem je stavlil več ter vedno dobil. Postal je strasten. Bled je bil v obrazu, glas in roka sta se mu malo tresla. Žepe pa je imel vse polne bankovcev in zlatov. Soigralci so ga zavidno gledali.

„Pet tisoč!“
In dobil je. Potem je stavlil več ter vedno dobil. Postal je strasten. Bled je bil v obrazu, glas in roka sta se mu malo tresla. Žepe pa je imel vse polne bankovcev in zlatov. Soigralci so ga zavidno gledali.

Kocka je zaropotala in zopet je dobil. Iz bližnjega stolpa so brneli urini udarci polnoč v mrzlo temo.

Mladi mož se je vzdramil, poravnal zmršene lase in odšel, obljubivši, da se vrne v jedni uri. Ledeni mraz na ulici je dobro del njegovemu vročemu čelu. Igravec se je zavedel šele sedaj, da je mati njegova bolna, da ji je mraz doma v nezakurjeni sobi, in da je lačna. Hitel je, kar so ga noge nesle . . . Zlati so mu cvankljali po žepih, v papirnatem denarju pa si je grel roke.

Tiho je stopil v mrzlo sobo. Lučica je brlela kakor prej, in mati je ležala mirno. Stopil je k postelji, in bolnici tiho dahnil: „Mati!“

A mati je spala dalje, spala je večno spanje . . . Otrpli ustni sta se držali na lahek smeh in gube skrbi na čelu so se ji poravnale.

„Mati — mati! Ali si mrtva — ali si res mrtva?! Mati, mati . . . in jaz sem igral, ko si umirala!“ . . .

Krčevito se je sklonil na mrtvo ženo in ji poljubljal ledeno mrzlo lice. Iz žepa so se mu vsipali na posteljo priigrani zlati. Skočil je po konci, upihnil luč in dirjal na prosto, brez namena, s srcem, polnim žalosti in obupa.

In zopet je stal ob zeleni mizi. Lice se mu je v teh malo trenotjih vgubalo.

„Gospod, bolni ste!“

„Zdrav sem, zdrav! Deset tisoč! Pa šampanjca!“

Zopet je dobil igro. Ono opojno pi-jačo pa je srebal v dolgih potezah, in vsi so morali piti, mnogo piti.

„Še šampanjca! Vsega kolikor ga imate!“ Haha!“

Igralci so se spogledali.

„Koliko je banke?“

„Štiriindvajset tisoč! Zadnja banka!“

„Vso banko jaz!“

Pobral je tudi to. Potem so se začeli igralci razhajati. Čez pol ure je že sam čepel sredi polnih steklenic šampanjca.

Ob treh je tudi on odšel — opotekaje se. Nevidna moč ga je tirala k palači, kjer je stanoval njegov oče. A ni imel več moči pozvoniti. Zgrudil se je na kamniti prag. In mraz je pritisnil oni megleni, bodeči mraz, ki sili človeku v kosti in mu omoti duh.

Božičnega jutra so našli igralca mrtvega pred hišo gospoda S. Zlati so ležali okrog njega, primrzneni na tleh.

Mater in sina so pokopali istega dne. Izmed pogrebcev je ostal zadnji na pokopališču gospod S. Solze so mu kapale po bradatih licih na svežo, črno gomilino prst.

peža Gregorja Velikega še danes. Tisti duhovniki, ki pravijo: ne glej me, ampak poslušaj me, ne razlagajo prav cerkvenih naukov, zakaj papež Gregor Veliki priča, da molitev in posredovanje grešnega duhovnika pri Bogu nič ne velja.

Kdo je grešen duhovnik, kdo ne, to pa naj vsak sam presodi.

V Ljubljani, 23. decembra.

Bodočnost naše monarhije.

„Kölnische Zeitung“ in „Rosija“ se pričeka že nekaj časa radi bodočnosti naše monarhije. Te dni je pisala „Kölnische Zeitung“: „Ako razpravlja ruski list „Rosija“ razmere v Avstriji s stališča dualizma ter trdi, da ni izključeno, da Avstrija razpade, in da potegne Nemčija nemške pokrajine habsburške monarhije nase, dokazuje to, da „Rosija“ ne pozna niti avstro-ogrskih, niti velikonemških razmer. Če bi v Nemčiji kakorkoli mislili na to, da se priklopijo nemški deli habsburške monarhije nemški državi, bi to ne pomenilo nič drugega kakor povratek k nesrečnim razmeram leta 1866. Prav tako je popolnoma izključeno, da bi se izročili Alzaška in Loterinska Franciji mirnim potom. Vojna bi bila neizogibna“. Značilno je pri tem papirnatem boju dejstvo, da je tak boj sploh mogoč. Pangermanizem je za obstoj Avstrije gotovo največja nevarnost, toda tako daleč pa še nismo, da bi odločali usodo naše države le Ogrji in Nemci. Slovani so v Avstriji moč, s katero mora računati Nemčija prav resno!

Konflikt v ogrski vladni stranki.

Odkar je prestopila strančica grofa Apponyija v vladno stranko, ni v njej več potrebne sloge in solidarnosti. Apponyjevci se večkrat ne strinjajo z Banffyjevci in Széllu je treba vse diplomatične umetnosti da se mu večina ne razbije. Apponyjevci so strastni pristaši Szélla, katerega ščitijo z neko fanatičnostjo ter se pri tem, če ne gre drugače, ne izogonejo niti napadom na Banffyja. Te dni je poslanec Szentivanyi hotel braniti Szélla proti napadom opozicije radi nove kvote s tem, da je dejal: Banffy je bil pripravljen dovoliti na Dunaju celó 35%, — dočim je dovolil Széll le 34,4%. Ako bi Banffy ne bil toli odjelnjiv, bi bil dosegel Széll gotovo še manjšo kvoto a Banffy mu je vse pokvaril. Seveda je nastal vsled takih trditvev med frakcijama vladne stranke vihar, katerega je finančni minister pl. Lukacs s svojim govorom le še pobujšal. Dejal je namreč, da mu oficijalno ni znano, da bi bil Banffy na Dunaju uradno obljubil sprejeti 35%; ali pa se je zgodilo to morda privatno, tega ne ve. Lukacs torej ne zanika, da bi bilo vendarle možno, kar je trdil Szentivanyi. Széll je imel še v klubu dosti posla, da je pomiril duhove radi tega. Vsled takih vedno ponavljajočih se pojavov v vladni stranki priporočajo vladni listi Széllu nujno, naj razpusti drž. zbor ter razpiše nove državno-zborske volitve. Nove volitve donesó močno in složno vladno večino in Széllu se utrdi stališče, ki je sedaj prav negotovo. Vsak ministrski predsednik na Ogrskem si ustvari z volitvami svojo večino, in to stori tudi

Széll, če se hoče vzdržati. Sredstva pa tudi njegova ne bodo čista in poštena.

Na Irskem vre.

V Londonu imajo skrbi radi pojavov na Irskem. Irci kar očitno demonstrirajo proti Angliji in izražajo svoje simpatije za Bure. V Dublinu sa je primerilo že več izgrediv ter je morala policija s silo delati mir. Veliki javni shod je vlada sicer prepovedala, toda shod se je vršil v zaprtem prostoru ter sprejel resolucijo, ki se završuje z besedami: „V očigled dejstvu, da se je kazal Chamberlain vedno sovražnega stvari Irski, pozivljamo rojake, da pokažejo pri vsaki priliki, kako zaničujejo moža, ki stoji danes na čelu kolonialnega ministrstva“. Chamberlain je bil dne 18. t. m. prav v Dublinu imenovan častnim doktorjem prava, toda meščanstvo je proti temu demonstriralo pred vseučiliščem in namestništvom. Na nekem shodu so razni govorniki strastno napadali kraljico Viktorijo, ministrstvo in angleško armado, a vlada se niti ne upa prijeti žaljivcev, ker bi se dvignila vsa Irska. Na nekem shodu v Dublinu je pozivljaj neki govornik meščane, naj volijo v občinski svet take može, ki se ne bodo sramovali imenovati Krügerja, Jouberta in Johna Maca Brideja častnimi meščani irske stolice v priznanje njihovih velikih in sijajnih zmag nad sovražniki svobode in narodne neodvisnosti. Tako vre po vsej Irski; povsod kažejo Irci, kako privoščijo svojim zatiralcem in ubijalcem irske neodvisnosti, Angležem, da jih Buri zmagujejo. Zato pa se angleška vlada ne upa poslati čet v Južno Afriko, nego jih mora obdržati vse na Irskem.

Vojna v Južni Afriki.

Ker ni nekaj dni nikakih važnejših poročil iz Južne Afrike, sklepajo listi, da se Buri in Angleži pripravljajo na odločilne bitke. Glavna pozornost se ne obrača več na Ladysmith in Kimberley, nego na Kaplandijo, kjer se ustaja ši ri kakor plamen na slammati stehi. Sami ustaši, Afrikanderji so vrgli generala Frencha nazaj, da je bežal od Arundela nazaj v Naauwport. V Kaplandiji se bržčas odloči usoda vojne. Angleži hočejo zbrati ondi čim največjo armado ter izvojevati važno zmago, potem pa prodirati proti Bloemfonteinu. Listi poročajo, da spoznavajo Angleži bolj in bolj, da je možno Burom le z dobrim topničarstvom in z izvrstno konjenico strelcev do živega. Buller bi zategadelj rad sestavil oddelek 8000 s puškami oboroženih mož, a mu manjka konj. Angleški časopisi pa tudi dokazujejo, da niti Buller ne pozna strategije in taktike, ter da je sploh vsa angleška armada demoralizirana z boji, katere je imela z divjimi ljudstvi. Proti tem je bilo treba le drznega junaštva, a proti premetenim Burom se more doseči uspeh le z najmodernejšo bojno taktiko. Ti kmetje so — kdo bi bil to mislil! — zares taktiki fin de siècle! Vsa nada sta sedaj seveda Roberts in Kitchener; kakor še pred kratkim od Bullerja, tako pričakujejo Angleži sedaj od teh dveh pravih čudežev. — Iz Pariza javljajo, da je Ladysmith bržčas že padel, in da le zato ni nobenih poročil o Whitejevi usodi V Ladysmithu sta vladala že več tednov

lakota in tifus. Iz Londona pa poročajo, da je mnogo angleških vojakov desertiralo, tako da je položaj v Natalu in v Kaplandiji uprav obupen. — Anglija hoče poslati skoraj vso milico, vso reservo, prostovoljce in do malega vse kolonialne čete v Južno Afriko. Take armade še ni postavila nikdar proti nobenemu sovražniku in gotovo je, da se trese danes za svoje stališče.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko.

(Dalje.)

X. Zbornični svetnik Franc Ks. Souvan poroča o prošnji občine Račna na c. kr. deželno vlado, da bi se ji dovolili 4 letni živinski semnji in sicer: v četrtek po sv. Pavlu v mescu januarju, prvi četrtek v postu, prvo sredo po malem Šmarnu. Tretjemu semnju ugovarja okrajno glavarstvo v Kočevji, ker ima občina Struga naslednji dan tudi semenj. Istotako ugovarja c. kr. okrajno glavarstvo v Litiji tretjemu in četrtemu semnju, ker se vršijo ob istem času semnji tudi v občini Vače. Udeležene občine v okolici tudi ne ugovarjajo, vendar je odsek mnenja, da ustanovitev teh semnje ni potrebna. Po poročilih se živinoreja v občini Račna bolj v majhni meri goji, ta živina se pa lahko žene na prodaj na bližnje semnje v okolici, ne da bi bilo treba novih semnje ustanoviti. Semnji v Račni bi bili tudi zelo slabo obiskani, ker že skušnja uči, da se semnji, ki ležijo blizu večjih krajev in trgov imajočih dobro obiskane in splošno znane semnje, nikakor ne morejo razvijati. Tudi krajevna lega je jako neugodna, ker nedostaja cest in potov. Odsek torej nasvetuje: Zbornica naj v zmislu tega poročila svoje mnenje izreče. — Predlog se sprejme.

XI. Zbornični svetnik Ivan Krajec poroča o prošnji občine Obrh za podelitev treh letnih semnje v vasi Dragatuš. Odsek nasvetuje: Zbornica naj c. kr. deželni vladi poroča, da se naprošeni letni semnji ne dovolijo. — Predlog se sprejme.

XII. Zbornični svetnik Ivan Krajec poroča o prošnji občine Preserje za preložitvev semnjev iz Rakitne v Preserje. O tej prošnji je že zbornica v seji dne 29. julija 1898 obravnavala in takrat sprejela predlog, da naj c. kr. okrajno glavarstvo interesovane občine Grosuplje, Šmarje, Zalog, Polhov Gradec in Vrhnika zasliši in da naj se gospodarski odbor v Rakitni vpraša, če je zadovoljen s premetitvijo semnje. Sedaj se je to zgodilo in iz spisov je razvidno da imenovane občine nimajo nič proti temu in da tudi gospodarski odbor v Rakitni ne ugovarja proti premetitvi. O prostoru za sejmišče se je c. kr. okrajni živinozdravnik izrekel, da je pripraven in umesten. Glede tržnih pristojbin se odsek ne more še končno izreči, kajti predložilo jih je županstvo, in ni razvidno, da se je to zgodilo vsled odborovega sklepa, kakor bi bilo treba. Odsek predlaga tedaj: Zbornica naj se v svojem poročilu na c. kr. deželno vlado izreče za to, da se prelože semnji iz Rakitne v Preserje. — Predlog se sprejme. (Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 23. decembra.

— **Osebnosti.** Poštna oficijala gg. Fran Leeb v Ljubljani in Edvard Niederkorn v Trstu imenovana sta pošt-nima kontrolorjema v Pulju. — Učiteljica v Leskovcu gđ. Marija Rupnik je imenovana za učiteljico na c. kr. rudniški ljudski šoli v Idriji.

— „Slovenski Narod“ in klerikalci. Za jutrišnji dan se napoveduje velik dirindaj. Z raznih strani se nam poroča, da izide novo, baje posebno osoljeno pastirsko pismo proti našemu listu, ki se bo jutri čitalo po cerkvah. Zlec bodo torej švigale strele na list, ki je posvečen ljudskim koristim, ki brani ljudske pravice in narodne ideale proti stoletnim nasprotnikom. Kaj utegne biti vsebina napovedanega pastirskega pisma, to nam je že razodel Aleš Ušeničnik v svojem „Obzorniku“. Tam naznanja kratkoma, da je naš list prepovedan. Mož ima v mislih seveda cerkveno prepoved. Cerkev lahko prepove svojim služabnikom marsikaj, te oblasti pa hvala Bogu nima, da bi prepovedala kak list. Za nas in za vse državljane so merodajne državne postave, te spoštujemo, če bi se pa kak cerkveni poglavar osmelil, prepovedati naš list, znali se bomo drugače braniti, kakor smo se branili, ko je imel sedanji kardinal Missia pogum to storiti. Škodovala nam taka prepoved ne bo nič več, kakor nam ni Missijeva, in dobro vemo, da izvira vsa gonja proti našemu listu zgolj iz konkurenčne zavisti. Zato se ta gonja ponavlja koncem vsacega leta, in zato tudi proti nam naperjene propovedi, in pastirska pisma niso drugo kakor reklama za „Slovenca“. Z ozirom na to gonjo prosimo vse somišljenike naj pridno agitujejo za naš list, tako da se še bolj razširi. Svobodomiselnost narodna stranka nima tiste organizacije, kakor klerikalna, ki ima v vsakem farovžu nekaj agitatorjev in agitatoric. Poglavitno agitacijsko sredstvo je „Slov. Narod“. Dokler bo izhajal, dokler bo razširjen med narodom, dotlej je stranka nepremagljiva. Prestali smo že hude boje, opraviti smo imeli že z drugačnimi sovražniki, kakor so sestavljali škofovih pastirskih pisem, a naš list je srečno preстал vse viharje in ima danes toliko ugleda in upliva, kakor nikdar. Ta upliv si mora list ohraniti in ta upliv se mora kar je le možno razširiti, potem je zagotovljena zmaga tistih idej, na katere smo prisegli. Delujte torej, somišljeniki, da se list razširi, agitujte zanj zlasti sedaj, to bo najboljši odgovor na lažnjive propovedi in na vsa pastirska pisma!

— **Pons asinorum.** Zakleti sovražniki šole, učiteljstva in omike so končno zgradili »most za šole«, po katerem naj bi se slovensko učiteljstvo speljalo v klerikalni tabor. Ustanovili so klerikalni učiteljski list, ki pa vabi v prvi vrsti duhovnike na naročbo. List bo urejeval dobropoljski Jaklič. V prvi številki je prežvekal vse to, kar so že opetovano trobentali klerikalni listi, tako da ni v njem nič najti kakor same plesnive otrobe. In pri tem

Epistula ljubim filistrom.

Nocoj se mi je sanjalo nekaj imenitnega in celo dopoldne mi je plezal prekrasen dovtip po možganih; toda osel — pravijo — gre samo enkrat na led, in ker je sedaj zima celo po stoletnem koledarju, sem se po težki dušni borbi, ki pa ni plagijat, namenil, zamolčati najimenitnejši dovtip našega — oh — umirajočega stoletja. Na Slovenskem je namreč šala jako nevarna stvar, kajti utegne se Vam primeriti, da vas mož, ki ste mu hoteli polaskati, narobe razume in vam izplača ceno vaše duhovitosti z moralno zaušnico, da bo zvenelo tja v daljavo, kakor daleč segajo vašega carstva, ljubi filistejci, ne-dogledne meje. In v tem, ko ste hoteli druge razveseliti, ste sebi pripravili situvacijo, da bi najrajše prelivali solze, ako bi jih kaj bilo v brezčutni grešni duši. Zato je bolje, da se odrečemo vsakega dviganja v višave in potapljanja v globine, temveč ostanemo lepo ob svoji navadni duševni hrani, katero zna zlasti »Slovenec« v svojih sobotnih listkih tako »zmahtno« kuhati, da je človek potem vsaj teden dni sit. In zato je bilo tudi ne-umestno, da je neki poročevalec v »Slov.

Narodu« dajal dobre svete družbi sv. Mohorja, kajti molitvenikov smo vendar že vajeni in z novo hrano si ljudje lahko želodec pokvarijo, zlasti ako jim je tako fino organizovan, kakor čitateljem naših klerikalnih listov, katerim baje nikdar ni treba prebavljati surovosti. V tem, ko snujejo drugje posebne akademije za časnikarje, smo mi tako srečni, da ne potrebujemo takih institucij, kajti, dokler so slovenski časopisi tako izborni urejevani, kakor »Slovenec« ali pa »Slovenski list«, bi nosili z višjo žurnalistično izobrazbo samo vodo v morje. In to je jasen dokaz, kako potrebna nam je katoliška gimnazija. Četudi moderni brezverci govore o individualizmu in samostojnosti, je vendar vse na svetu v zvezi in od škofovega harača pridemo brez skokov do drja. Lampeta. Moderna šola je rodila moderno izobrazbo, moderna izobrazba je rodila moderno literaturo in moderna literatura poraja prikazni, katerim dr. Lampe ne bo prizanašal, kakor javlja na platnicah »Doma in sveta«, ki je najboljši beletristični list, kadar se skrjuje drugje. »Znanstveno« glasilo našega tretjega reda bo stalo na braniku vere in narodnosti; vpraša se samo, kaj porečeta o drugi točki Mah-

nič in pa dr. Lueger kot najnovejši zaveznik slovenskih klerikalcev. Morda pa nam pojasni to novi »Dom in svetov« »Časopis«, ki bo objavljaj domače in svetovne dogodke nepristransko, to se pravi tako, kakor se prikazujejo v klerikalni luči. Seveda, novo stoletje prihaja, kakor bi hotelo dokazati, da se oddaljujemo od srednjega veka; edini pravi napredek pa leži za nami, iz česar sledi nepobitno, da so naši katoličani ženjalni ljudje in »Katoliški obzornik« več vreden, kakor cela biblioteka posvetnjaške vede in literature. Tako je n. pr. dokazano, da Heine absolutno ni zaslužil tistega hruma in šuma, ki je 13. decembra vršel po listovnem gozdovju. »Kakšne komedije delajo zdaj zopet s Heinejem!« je dejal serenissimus; »neumljivo, čisto neumljivo. Razven »Cida« vendar ni napisal ničesar posebnega.« — »Odpustite, visost, »Cida« je napisal Herder«. — »E, torej vidite. Niti »Cida« ni napisal, pa vendar tak vrišč!« Te logike se je serenissimus gotovo naučil od »Slovenčevih« učenjakov, ki znajo »dokazati«, da v zgodbah sv. pisma ni ne Führichovich, ne Dostalovich slik. Gospodje stoje »na dobri nogi« s prebivalci

nebes, zavzeti so za socialni blagor svojega naroda in tudi ljubijo oblečeno moralno; da so goli prišli na svet, je menda pač le posledica podedovanega greha, ali pa napaka nemoralne narave. Ali na podlagi navedenih podatkov, bi katoliški socialni reformatorji lahko nekaj storili za povzdigo našega blagostanja, ako bi naprosili sv. Petra ali kdor ima že dotični resórt, da bi za angelje naročevali potrebno perilo in obleko na Slovenskem, vsled česar bi se naša industrija lahko hipoma razvila, kajti če v nebesih tudi tako skrbno pokrivajo nagoto, kakor v krogih krščanske umetnosti, mora biti potreba tam gori res velika. Zanimivo bi bilo poznati želje naših božjih bojnikov za Božič. Smreka, na katero bi bilo treba obesiti tiste darove, katerih si najbolj želé, bo morala imeti že precej močne veje, kajti menda bi jim bilo najljubše, ako bi na njih viseli vsi slovenski antiklerikalci, pod drevesom pa bi morala biti šola kot glavno darilo, da bi se mogli z njo igrčkati po svoji mili, ali pa nemili volji, kakor bi že ravno bilo. Da sem jaz Božič, bi se vsekakor strokovno organizoval, pa zahteval olajšanje dela; kajti opraviti mora imeti res grozno

se je zgodila še velika nesreča. List je bil namreč izdan prezgodaj. Za celo leto prezgodaj. Iziti bi bil moral šele o prihodnjem božiču, a po naključju je bil izdan že letos. Slovenski učitelji in vsi drugi, ki so dobili to številko na ogled, izkažejo izdajateljem gotovo veliko uslugo, če jo čim prej vrnejo. Če pogledajo na prvo stran lista, se sami prepričajo, da je bil list za celo leto prezgodaj razposlan. Tam je namreč čitati »V Ljubljani, 22. decembra 1900«, dočim smo sedaj še v letu 1899., in ker ni misliti, da bi se bili nezmotljivi gospodje zmotili, je prav, če mrtvorjeno dete vrnejo onim, ki se skrivajo za dobrepoljskim Jakličem. Čez ta oslovski most pač ne pojde noben učitelj, ki ljubi šolo in spoštuje svoj stan.

— **Bogastvo katoliške cerkve.** Pod tem zaglavjem je »Slovenec« priobčil več člankov, v katerem na vse mogoče in nemogoče načine skuša oprati zamorca. Cerkev ima nad petsto milijonov izkazane premoženja. Koliko je neizkazane, seveda nihče ne ve. Francoski asumpcionisti so dolgo trdili, da so reveži, da večjih ni na svetu, pri preiskavi pa se je izkazalo, da so imeli nagromadeno velikansko premoženje. »Slovenec« zdihovanje je obudilo splošno veselost. Vse se je smejalo, ko je bilo brati, da je cerkveno premoženje malo. Tako neumni ljudje vendar niso, kakor misli častivredni »Slovenec«. To uvidi tudi največji nevednež, da vzpričo jako lepih dohodkov, ki jih imajo duhovniki, cerkvi ni kar nič treba gromaditi milijonov na milijone ter tako v prijateljski družbi z židovskimi velekapitalisti tirati delavske stanove v proletarijat. In tudi vsak pošten krščanski socialist uvideva, kako malo je vredno besedičenje raznih kaplanov, ki oznanjajo boj kapitalu, v tem ko je cerkev največji kapitalist v državi. S tem, kar smo doslej pisali o velikanskem bogastvu cerkve, smo se klerikalcem seveda strašno zamerili. Nobena reč jih tako ne speče, kakor beseda o neštetihi milijonih, na katerih čepe, v tem ko ljudstvo siromaštva gineva. Mi pa bomo vzlic temu nadaljevali. Naše ljudstvo niti pojma nima o kolosalni moči, ki ga daje klerikalizmu brez truda nabrano preogromno cerkveno premoženje, kakor tudi ne ve, da so vse resnično kulturne države že davno naredile konec prevladi klerikalizma. In to je toliko bolj potrebno, ker se duhovščina vedno očitnejše oprijemlje kupčije in preganja kmeta z rodne zemlje, vsled česar raste njeno imetje še tisočkrat hitreje kakor Vanderbiltovo. L. 1840. je imela cerkev poleg svojih velikanskih posestev še 11,200.000 gold. premoženja v obligacijah. L. 1890. pa je to premoženje naraslo že na 155,500.000 gold. Pomnožilo se je torej v 50 letih za 1288 odstotkov! Pri zasebnikih je imela cerkev 1840. leta tiritati 17,000.000 gold., leta 1890. pa že 39,000.000 gold. Klobuk doli pred tako kupčijsko spretnostjo! Seveda se množe tudi cerkvena posestva. Cerkev ima samo na Češkem in samo gozdov 103.040 hektarov, a kako pridobiva vedno več, to vidimo na Gorenjem Štajerskem, kjer admontski samostan tekmuje z Rothschildom in Trautmannsdorfom, kdo zna bolje »Bauern legen«. Če pojde tako naprej, bo kmet kmalu

mnogo. In koliko je tistih, ki niso zadovoljni s sprejetimi darili!

Menim, da Buller, Methuen in Gatacre gotovo niso zelo zadovoljni s takim Božičem, kakršen je letošnji; pa tudi na meglenem Albionovem otoku se je menda začelo jasiti, seveda tako da se je Angležem pokazala — tema. In Victoria ne bo dobila za Božič ne victoriae, ne diamanтов iz Kimberleya. Vendar pa se ne smemo Bullerju rogati, kajti, če je dejal, da bode o Božiču že v Pretoriji, se je za svojo osebo pač zmotil, izpolnil pa je svojo obljubo glede lepega dela svoje glavne armade. Saj je res že par tisoč Angležev v transvalski metropoli in mnogo menda ni manjkalo, da bi bil prišel hrabri generalissimus sam tja, ter bi se sedaj lahko tam sprehajal — brez sablje seveda.

V Avstriji pa imamo o Božiču celo košček Velike noči, kajti tukaj slavi vstajenje dober znanec, ki je bil že skoro pokopan. Na našem božičnem drevescu visi § 14. Gospod Wittek že ve, ali je on tisti, ki sme izvesti nalogo, namenjeno začetkoma tržaškemu gospodu Goëssu, izbornemu poznavalcu primorskih razmer in zaščitniku Agrarije, ki premuje krave za bike. Tržaški Slovenci morda ne bi bili

izginil in bo ves svet v posesti fevdalcev, borzijancev in cerkve. To so stvari, katerih nobena resnično ljudska stranka ne more prezirati. Če pravi »Slovenec«, da je cerkveno premoženje prava narodova last, nas to samo na smeh sili. Gromadenje ogromnih kapitalov v cerkvenih ali v drugih rokah je nesreča za celo državo, in zato bomo še nadalje poučevali ljudstvo, kako in kaj je s cerkvenim premoženjem, četudi bodo »Slovenčevci« rekli, da s tem vzbujamo »zavist beračev«.

— **Vedno užaljeni.** Ti ubogi klerikalni poslanci! Prav smilijo se nam. To je že strašno, kaka krivica se jim dela. In še strašnejše je, da ne morejo dobiti zadoščenja. Znano je, kako so začetkom ravnokar končanega zasedanja državnega zbora zrohneli na našega poročevalca. Vencajz in Žitnik sta v imeni vseh drugih klerikalnih poslancev šla celo nad predsednika Fuchsa, češ, da jima more preskrbeti zadoščenje. Strašno so bili takrat »razžaljeni«, a vzlic temu se je Fuchs obema odposlancema, Vencajzu in Žitniku, v obraz smejal, ker je bila njiju zahteva res — prenaivna. Pa ta blamaža, o kateri je »Slovenec« seveda molčal, jih še ni izpametovala. Zadnjič so praški »Národní Listy« priobčili nekaj besed na adresu klerikalcev. Ti so zopet bili silno razžaljeni, in naznanili v »Slovenec«, da bodo zahtevali zadoščenja od češkega kluba in Bog ve, kaj še vse — zdaj pa vlada zapet grobna tihota. Klerikalcem so se zopet smejali in zopet niso dobili nikacega zadoščenja. To je hudo, tako hudo, da tega vsi »šribarji« ne morejo popisati, kakor bi dejal dolenski Demosten, posl. Pfeifer, in mi mu ne moremo oporekati. Ubogi poslanci, vedno so užaljeni, in mesto da bi dobili zadoščenje, se še blamirajo.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** V torek, dne 26. t. m. vprizorita se dve predstavi. Popoldne je druga letošnja ljudska predstava pri izredno znižanih cenah, vprizori se po večletnem prestanku mladim in starim priljubljena igra »Sneguljčica«. Začetek te predstave je točno ob 1/4. uri, predplačani sedeži ne veljajo za to predstavo, ker se uprizori izven abonementa. Posebno mladini bo ta predstava dobrodošla. V torek zvečer vprizori se tretjikrat v sezoni igra »Od stopnje do stopnje«, katera je dosegla največji uspeh v zabavi. V koncertni sceni družega dejanja poje gospodična Carneri arijo Elizabete iz Wagnerjeve opere »Tannhäuser«, gospod Lebeda poje arijo Eleazarja iz Halevyjeve opere »Židinja«, gđc. Nočmi poje valček iz Gounodove opere »Romeo in Julija«, gospa Polakova pa poje pesem iz operete »Kralj Jerome«. — Tekom tedna sledita dve veliki noviteti na slovenskem odru. V četrtek, dne 28. t. m. igra se prvič klasična drama Shakespearejeva Hamlet in v soboto, dne 30. t. m. pa se poje prvič izborna opereta mojstra Straussa »Netopir«.

— **Samostanske tajnosti.** Na Dunaji izhajajoči ilustrirani list »Interessantes Blatt« je prinesel dne 14. t. m. sliko 14-letne deklice Marije Seidler, oziroma Cosolich, katera se nahaja sedaj v Ljub-

povečali jadranskega morja s svojimi solzami, ako bi se bilo to zgodilo, pa saj imajo sedaj važnejši nalog. Neki prijatelj iz onega oblužnega mesta mi je namreč te dni pripovedoval, da začno najkasneje spomladi zidati »Narodni dom« v Trstu. Doslej je bilo to nemogoče, ker baje v Trstu ni nobenega slovenskega kapitala; pa če se že sešteje par milijončkov, je vendar bolje, da so vloženi v kaki banki na 2 1/2 odstotne obresti, nego da bi se jih vlagalo v kakršna si bodi podjetja. Kaj pa Tržačani sploh potrebujejo »Narodnega doma«, ko imajo pet gledališč v rokah — Italijani. Dobri antisemitje sploh ne smejo posnemati židovske podjetnosti; to pravico ima samo katoliška cerkev, ki dobro ve, da se ne sme zatajevati svojih lastnih talentov, torej tudi ne administrativnih.

Zavrnilo torej vse take misli, ki niso za nas, in če je že res, da brez gibanja ni življenja, tedaj pojdemo na Kern, pa se drsajmo, dokler nam nosovi ne pozebejo, misli in podobne reči pa prepustimo drugim, in tako bodemo dosegli, da bodo zadovoljni z nami kot z dobrimi filistri, katerim se priporoča v umirajoči udanosti

pониžni

Quasimodo.

ljani pri kantinerju Francetu Poppu v brambovski vojašnici. Pretoklost te deklice je tajna in nihče ne ve, od kod je, in kdo so njeni stariši. Kantiner Franc Popp trudi se več kakor eno leto, da bi razkril tajnost in poizvedel za njene stariše, toda dosedaj trdil se je za stonj, ima pa trdno upanje, da se mu to posreči vzlic vsem zaprekam, ki se mu delajo. Kako pa je prišla deklica Marija Seidler h kantinerju Francetu Poppu? Začetkom leta 1898. je anonciral Franc Popp v »Tagespost«, da bi rad sprejel kako siroto kot rejenko. Na to anonco je dobil iz Gradca od nekega Franceta Krainza pismo, v katerem mu ta naznanja, da ve on za tako deklo, katera mu bo tembolj ugajala, ker je bila v ljubljanskem uršulinskem samostanu vzgojena in zna tudi slovensko. In res, Franc Krainz, takrat branjevec v Gradci, je poslal dne 19. marca 1898 Francetu Poppu deklico Marijo Seidler, katero je Popp sprejel kot svojo. Čudno je le bilo, da Franc Krainz z deklico vred ni poslal njenega krstnega lista, katerega je Franc Popp izrecno zahteval. Vse Poppove reklamacije krstnega lista ostale so brezuspešne, in ko so se Poppu vsled pripovedeb Marije Seidler o njenih mladih letih vzbudili razni sumi, je grozil Francetu Krainzu, da ga naznani sodišču, če mu ne pošlje takoj krstnega lista in ne pove, kdo so stariši Marije Seidler. Franc Krainz je na to izginil iz Gradca. Neutrudljivi Franc Popp ga je zasledoval in ga zasačil v Judenburgu. Pisal mu je zopet in mu grozil z ovadbo, in Franc Krainz je spet zginil iz Judenburga in odšel neznan kam. Franc Popp je sedaj nadaljeval svoje poizvedbe v Ljubljani in izvedel, da sta stanovali leta 1886 in 1888 dve dami iz Reke par mesecev v Simonettovi hiši na Mestnem trgu šte. 6, kjer sta se porodili, potem pa spet odšli. In res je bil dne 16. marca 1888 v stolni cerkvi v Ljubljani krščen otrok na ime Eudomea Maria Mercedes Cosulich, katera je bila rojena v omenjeni hiši. Mati je bila Esolina Cosoli (Cosolich), samska zasebnica na Reki. Botra sta bila stolni mežnar Muhar in babica Elizabeta Wellitsch. Franc Popp se je obrnil tudi do predstojništva uršulinskega samostana v Ljubljani, kjer je bila Marija Seidler vzgojena in kjer je bila tri ali štiri leta, da mu isto pove, od kod je Marija Seidler in kod so njeni stariši. V samostan je šla povprašat Poppova žena. In kaj jej je dejala predstojnica: »Ich weis so nur bestimmt, dass Maria Seidler aus Graz ist und dass sie von den verstorbenen M. Alfonsa unter dem Siegel der Verschwiegenheit in's Kloster aufgenommen wurde«. Franc Popp se s tem ni zadovoljil in se je obrnil do knezoškofa dr. Antona Bonaventura Jegliča. Dobil je odgovor: »Bester Herr! Was Ihre Anfrage vom 5. December anbelangt, kann ich nur antworten, dass Maria Seidler resp. Kosolich wirklich bei den hierortigen p. T. Ursulinnen in Erziehung gewesen ist und zwar übergeben von einer Dame aus Fiume. Die Erziehungskosten sind bis dato nicht beglichen. Über die Herkunft des Kindes mögen sie sich bei jenen Personen erkundigen, von welchen sie das Kind in Empfang genommen haben, den genauen Angaben kann Ihnen das Kloster nicht geben, da M. Alfonsa, die einzig und allein Genaueres wusste vor drei Jahren gestorben ist. Mit Hochachtung Dr. Anton Jeglič, FBischof, Laibach am 13. December 1899.« Tedaj tudi sedaj ni Popp ničesar zanesljivega izvedal, da si je bila Marija Seidler tri ali štiri leta v samostanu in dasiravno še živi prečast. mati Antonija Murgel, katera je bila takrat prednica in mati Kordula, katera je bila desna roka roka matere Alfonze in njena namestnica. Čudno je, da bi bila le mati Alfonza vedela kaj povedati o Mariji Seidler, ker mora vendar vsaka gojenka, ki pride v samostan prinesiti seboj vsaj svoj krstni list in se morajo vendar stariši vpisati v knjigo in zapisnike šolskega vodstva. Ali ni mati Alojzija v sorodstvu ali v svaštva z nekimi Cosolich? Tukaj ima priti jasnost na dan. Marija Seidler sama pripoveduje, da se dobro spominja, da so jo v samostanu najpopred pisali in klicali Marijo Seidler, potem naenkrat Marija Cosolich in spet

na to Marija Seidler. Tudi v letnih šolskih poročilih se nahajati imeni Marija Seidler in Marija Cosolich. Kaj pa pripoveduje Marija Seidler o sebi? Spominja se še, da je stanovala v nekem mestu v hiši, katerej nasproti je velika hiša s kamenitimi golobi na facadi. Takšno je municipalno poslopje v Reki. Stanovala je skupaj še s tremi otroci pri neznanemu gospodu in pri gospej, katero je nazivala mater. Nekega dne je prišla v hišo tuja dama, katera jo je v družbi dozdevne matere odpeljala na kolodvor in od tod po železnici naprej. »Mati« jo je spremljala do druge postaje, potem pa se vrnila in Marija Seidler je ni več videla. Tuja dama, katero je imenovala teto, peljala jo je v ljubljanski uršulinski samostan, kjer so jo sprejeli kot Marijo Seidler. »Teta« jo je prišla večkrat v samostan obiskat in jej je tudi prinesla igrač in slaščic. Bila je velika, elegantna visokostasna dama. S takratno predsednico sta se pogovarjali francosko. V samostanu se jej je v začetku dobro godilo, in je jedla pri najboljši mizi, potem pa je postajalo vedno slabeje, in končno je sedela pri najslabši mizi. Tudi je bila večkrat tepena in je za kazen morala nositi okoli glave privezan papirnat ali suknen rudeč jezic in na hrbtu tablico s popisom, kaj je pregrešila. Iti je morala iz razreda v razred in se kazati. Tudi so jej odvzeli bolje perilo in obleko in verižico s serčekom, in je morala nositi slabo obleko, dasiravno je prinesla seboj v samostan mnogo obleke in perila. Kakor že povedano, so deklico najpopred imenovali v samostanu Marijo Seidler. Nekega dne pa je stopila prednica prečastita mati Antonija Murgel k njej in jej je rekla: »Du weisst, von heute an heisst du Maria Cosolich.« Bila je takrat menda že eno leto v samostanu. Čez koliko časa potem so jo spet prekrstili v Marijo Seidler, ne ve povedati, ve pa, da jej je spet mati Antonija Murgel rekla, »von heute an heisst du Maria Seidler.« Sedaj pa prečastita mati Murgel ne ve ničesar povedati o tej Mariji Seidler. Kdo hoče to verjeti? Ali je res imela mati Alfonza oblast, da je brez vednosti prednice matere Antonije Murgel sprejela v samostan otroka, o katerem niso bili znani stariši, in ali je smela to prikrivati prednici in obdržati tajnosti o stariših za-se. Kako že piše knezoškof »die einzig und allein Genaueres wusste«. Lepe skrivnosti, in zakaj se ne izdajo sedaj, ko išče otrok svoje stariše? Kakšni vzroki pa morajo biti merodajni, da se otroku prikrivajo stariši? Ali je to sploh mogoče in dopustno, da se mlad otrok sprejme tako skrivnostno v samostan? Prečastita mati Antonija Murgel je tudi rekla Mariji Seidler, da so njeni stariši umrli, in da je ona iz Gradca. To je naravnost neresnično, da bi bili stariši Marije Seidler takrat, ko je bila v samostanu, že mrtvi in morda še žive danes. To bi se sklepalo iz tega, da je v soboto, 16. t. m., prišel k Poppu neki potnik, ki je dejal, da potuje za tvrdko Cosolich v Reki, in prodaja žganje. Potnik je začel povpraševati tako mimogrede po deklici, o kateri je bral v »interessantes Blatt« z dne 14. t. m., in je tudi vprašal Poppa, če bode deklico obdržal. Potnik je tudi namignil, da če bi bila deklica od kakega sorodnika njegove tvrdke, bodejo ti že skrbeli, da se vse lepo poravnava. — Marija Seidler je ostala v samostanu do Binkošti 1895. Na binkoštno nedeljo jo je prišla spet »teta« obiskat, in takrat jej je tudi dejala, da pride drugi dan po njo, da jo pelje ven v mesto. Drugi dan na binkoštni ponedeljek je prišla teta dopoldne po njo v samostan in jo je odpeljala v gostilno nasproti kolodvoru — najbrže v gostilno »k južnemu kolodvoru«. Tukaj jo je peljala teta najpopred v sobo, kjer sta bili sami, potem pa jo je poslala na dvorišče se igrati. Čez nekaj časa je hotela Marija Seidler iti v sobo, katera pa je bila zaklenjena. Skoz luknjico pri ključavnici je videla v sobi »teto«, nekega debelega gospoda in še eno deklico. Šla je nazaj na dvorišče in kmalu na to je prišla teta, jej prinesla klobuk in jo odvedla sama na kolodvor, kjer jo je izročila nekemu moškemu — Francetu Krainzu. S tem se je »teta« pogovarjala. Franc Krainz je potem odpeljal Marijo Seidler v Lipnico (Leibnitz) na Štajerskem.

➔ Dalje v prilogi. ➔

Druzega dne pripeljali sta se v Lipnico tudi teta in tista deklica, katero je videla v ljubljanski gostilni v družbi „tete“ in nekega debelega gospoda. Bila je to Evdomea Cosolich, katera se je rodila dne 16. marca 1888 v Simonettovi hiši na Mestnem trgu št. 6. Teta je še istega dne spet odšla iz Lipnice, ona pa in Evdomea Cosolich pa sta ostali pri Francetu Krainzu, kjer se je njima prav slabo godilo. Bili sta vedno tepeni, in Krainz in njegova žena sta vpila na njimi: „Schaut's, dass ihr bald krepirt's“ Franc Krainz je bil baje vpo-kojen c. kr. služabnik in takrat občinski sluga v Lipnici. Kmalu potem, ko sta prišli Marija Seidler in Evdomea Cosolich k njemu, postavil si je v Lipnici lepo hišico in ljudje so govorili, da si je hišico postavil z denarjem, katerega je dobil za dekletu. Deklicama je Franc Krainz strogo prepovedal povedati, da sta iz Ljubljane, in ko je Marija Seidler to enkrat storila, jo je pretepal in vrgel po stopnicah. Ljudje v Lipnici so začeli to in to govoriti in Francetu Krainzu so postajala tla pregorka. Deklici je poslal v Kietzegg k nekemu viničarju „auf frische Luft“, prodal je hišico in šel v Gradec, kjer je otvoril branjarjo. Ko je Franc Popp pisal, da sprejme Marijo Seidler za svojo rejenko, poslal je Krainz po njo v Kietzegg, da je ona prišla v Gradec, kjer jej je še posebno zabijal, da ne sme nikomur praviti, od kod je in naj le vedno reče, da ona sama tega ne ve. Pri Francetu Krainzu je bil tudi neki fant, kateri je tam pripovedoval deklicama, da je „Edv. Krainz — Führer?“ Zanimivo je tudi, da je Franc Krainz zahteval, naj Popp pošlje deklico nazaj, ter mu je ta grozil, da ga naznani sodnji in da je enkrat pisal, da mora zaradi krstnega lista pisati nekej dami v Budapešti, šifirano in poste restante. Franc Krainz je moral tedaj brezdvoma vedeti, kdo je mati Marije Seidler, kakor morajo to tudi brez dvoma vedeti v ljubljanskem Uršulin-skem samostanu in to tembolj, ker je mati Alfonza gotovo zaupala tajnosti o Mariji Seidler, tudi materi Antoniji in materi Korduli. Misli se, da bode Marija Seidler sestra Evdomee Cosolich in tisti otrok, ki ga je porodila neznanu dama iz Reke leta 1886. v Simonetti-ovi hiši. Mogoče pa je tudi, da je Marija Seidler rojena v Ljubljani in krščena v Gradcu, ker Popp v tamošnjih krstnih knjigah ni mogel zaslediti ne Marije Seidler niti Marije Cosolich, pač pa je dobil vest, da je Marija Seidler bila krščena v Gradcu. Kje je sedaj Franc Krainz, ki vé za stariše Marije Seidler, a je menda tudi daljni sorodnik rodbine Cosolich? Franc Popp je tudi za sedanje njegovo življenje zvedel in upati je, da bode prišla resnica kmalu na dan in da se bode zvedelo, zakaj so ljubljanske Uršulinke pri krivale, odkod in kdo je Marija Seidler.

— **Nagloma umrl** je včeraj bankir gosp. Makso Veršec. Bolehal je že dije časa, včeraj popoldne je bil še kakor običajno v kavarni. Ob pol 5. uri je odšel v svojo banko, kjer se je nakrat, kakor bi ga strela zadela, brez zavesti zgrudil. Poklicani zdravniki mu niso mogli več pomagati. Umrl je kmalu, bržčas vsled otrpnenja srca. Pokojnik je znamenito sodeloval zlasti pri snovanju slovenskih denarnih zavodov. Z g. Miho Vošnjakom se je največ trudil za ustanovitev „Južnoštajerske hranilnice v Celju“, ki se zdaj lepo razvija. Bil je tudi njen prvi ravnatelj. Ko se je preselil na Kranjsko, se je združil z dr. Šustersičem in je današnja posojilniška organizacija klerikalne stranke prav za prav njegovo delo. Ustanovil je tudi več družih posojilnic. Bil je sploh v posojilniških stvareh nenavadno izveden, in imel redek organizacijski talent. Lahka mu zemljica!

— **Boj proti konsumnim društvom na Štajerskem.** Iz slovenskih trgovskih krogov na Štajerskem se nam piše: Klerikalna stranka hoče vse trgovce na Malem Štajerju, slovenske ravno tako, kakor nemške zadaviti, da utrdi svoje gospodarstvo in svojo politično moč. a sedaj se pritožuje, ker branimo svojo kožo, svoj in svojih familij obstanek. „Slovenec“ in tudi „Slov. Gospodar“ sta nas trdo prijala, ker hočemo slovenski trgovci skupno z nemškimi braniti to, kar nam je skupnega. Tista stranka, ki je sklepala skupno politično zvezo z dunajskimi krščanskimi socialisti, hoče nam očitati, da ne postopamo narodno, tem ho-

čemo delati roko v roki z nemškimi trgovci proti konsum. društvom. Kar je vsakemu drugemu stanu dovoljeno, to naj se proglasi kot naglavni greh slovenskih trgovcev. Duhovniki imajo vsakovrstnih stanovskih društev, v kateri so združeni ne glede na narodnost, isto tako je pri advokatih, pri notarjih. Samo slovenski trgovec bi se ne smel v zgolj stanovsko obrambo zjediniti s političnim nasprotnikom. To je absurdna zahteva, toliko absurdnejša, ker nam je dobro zuano, da večino kranjskih konsumnih društev zalaga nemškonaacionalna firma. Slovenski trgovci ostanemo slej kakor prej dobri narodnjaki in odločni nasprotniki vseh nemških prizadevanj na Štajerskem ali ugonobiti se ne damo. Branili se bomo z vsemi močmi in branili se tudi proti poslancem, če ti glede konsumnih društev ne zavzamejo pravičnega stališča. Mi nismo boja iskali in ga nismo izdali. Boj se nam je brezvestno in lahkomišljeno vsilil, a ker gre za naš obstanek, smo ga sprejeli in upamo trdno, da ga srečno dosežemo. Duhovščina pa naj si sama pripiše nasledke tega boja.

— **Kje bodo stali škofovi zavodi?** Piše se nam: Po cenjenem Vašem listu ugibate, kje bode škof Anton Bonaventura zidal svoje zavode. Hočem Vam toraj pomagati, da lažje rešite to uganjko. Iz ust maziljenega gospoda Vam poročam novico, sicer žalostno za lepi kamniški okraj, da je škof kupil graščino „Črnelo“ (Rottenbichl) med vasmi Dob in Radomlje ležečo. Graščina ima okoli 800 oralov arondirane sveta. Cena ni znana. Morda bode zidaj vedeli, kje bode imelo ljudstvo tisti „zaslužek“, katerega se liberalni ljubljancje branite. Fantje iz katoliškega zavoda bodo zjutraj lahko krave pasli, potem šli v šolo, popoldne pa krompir pobirali, kajti okoli graščine je obilo rodovitnih njiv. Srečna okolica!

— **Za družbo sv. Cirila in Metoda.** Združena odbora obeh ljubljanskih podružnic, šenklavško frančiškanske in trnovsko šentjakobske sta se dogovorila delovati na to, da bi se p. n. članice v prid šolske naše družbe odkupile od novoletnih voščil. Družba sv. Cirila in Metoda je v stiskah in nujno potrebna podpore. Naj bi se je torej o tej priliki spomnili vsi njeni prijatelji in jej pomogli. Odkupnina od novoletnih voščil naj se blagohotno od da v trgovini gosp. Lozarja na Mestnem trgu.

— **Zborovanja učiteljskih društev.** »Ljubljansko učiteljsko društvo« priredi dne 27. t. m. na predvečer občini zborov »Društva za zgradbo učiteljskega konvikta« in »Slovenskega učiteljskega društva«, na čast zborovalcem in gostom v mali dvorani »Narodnega doma« zabaven večer z naslednjim vspeedom: 1. Nagovor predsednika. 2. Duševna kultura na Kavkazu. Poroča g. Lj. Stiasny. 3. Petje in prosta zabava. Gosti dobro došli! — »Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani« bo imelo svoj redni občni zbor dne 28. grudnia t. l. ob 8. uri dopoldne v »Narodn. domu« (pritličje, na levo). Vrsta razpravam: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Poročilo pregledovalcev društvenih računov. 5. Volitev odbora. 6. Volitev pregledovalcev društvenih računov. 7. Nasveti. — »Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani« bo imelo svoj redni občni zbor dne 28. grudnia t. l. ob 10. uri dopoldne v »Narodnem domu« (pritličje, na levo). Vrsta razpravam: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Poročilo o »Cesarja Franca Jožefa I. jubilejski ustanovi za učiteljske sirote na Kranjskem«. 5. Poročilo pregledovalcev društvenih računov. 6. Določitev letnih doneskov. 7. O šolskih oblastvih. — Poroča g. Janko Likar. 8. Volitev odbora. 9. Volitev pregledovalcev društvenih računov. Učiteljstvo naj se mnogobrojno udeleži obeh zborovanj! Odbor.

— **Škofova konja** sta se danes do poludne splašila in dirjala čez Valvazorjev trg na Rimsko cesto, kjer so se sani nasproti stavbe nove Zupančičeve hiše prevrnile. Najprej je s sani padel hlapec, čezenj pa je padel knezoškof dr. Anton Jeglič. Oba sta padla v sneg, konja pa sta dirjala naprej po Tržaški cesti na Vič, kjer sta se zalezla v dva voza. Tista dva moža, ki

sta konja prijela, sta bila oba ranjena. Konja nista bila vajena sani in kraguljčkov in sta tudi bila prekratko vprežena, tako da so ju sani bile po nogah, vsled česar sta se splašila. Hlapec se je malo poškodoval. Knezoškof se je potem čez Vič baje s prevoznikom odpeljal v Horjul.

— **„Sokol“ ljubljanski** vabi svoje člene, da se v obitnem številu udeleže pogreba brata Maksa Vršca, ki bo jutri nedeljo ob 4. uri iz mrtvašnice pri sv. Krištofu. Sokoli se zbirajo v telovadnici v »Narodnem domu« ob pol 4. uri. Obleka društvena s plaščem in čepicó.

— **Še jedenkrat gostilna „pri fajmoštru“.** Pišejo nam: Pred to duhovniško hišo vidi se mnogokrat precejšnje sode s užganim imenom: „J. Straschill“ in železniško znakom: „Von Pettau nach Laibach“ odkladati. S tem je res potrjeno, da se v tej gostilni ne točijo samo farovška vina. Povpraševali smo, kdo je neki to, ki s svojimi vini po Ljubljani „straši“ in izvedeli, da je ta J. Straschill indentičen z onim Jakobom Straschillom, ki je pred kratkim o priliki obiska graških nemškonaacionalnih obrtnikov v Ptuj glasom „Gr. Tagblatt a“ pozdravljajoč te nacionalce proti načelniku združne zveze izustil pomenljive besede, da smatrajo Ptujčani „als Pflicht die Hochhaltung des unverfälschten Deutschthums“ in dalje kvasil o nekem „Boycottu“. S tem nas ne boš „strašil“. Kaj pa če bi mi Tvoje nemškonaacionalno vince bojkotirali in „stražili“, da se ga bodo Slovenci ogibali? Jedini pravi odgovor na taka izzivanja je: „Ne boš Jaka“ — nam vinca prodajal!

— **Krasotna izdaja Prešerna.** Že dolgo in res težko pričakovana krasotna izdaja Prešernovih poezij je včeraj izšla in se vsled posebne prijaznosti poštne uprave zamore razposlati še do praznikov. Pripravljene smo bili, da nam podari knjigotržnica Kleinmayr & Bamberg nekaj lepega, ali tako krasne knjige, kakor je izšla sedaj, se le nismo nadejali. Ta krasotna izdaja Prešernovih poezij je najlepša slovenska knjiga in je res dostojna velikega našega pesnika. Knjiga je tipografsen umotvor, in bi delala čast tudi najznamenitejši tiskarni. Prešernove poezije je uredil skriptor L. Pintar, jako lepe, resnično umetniške ilustracije pa je napravil poljski slikar Adolf pl. Karpellus. O teh ilustracijah bomo še govorili. Za danes bodi le naznanjeno, da je izšla numerirana krasotna izdaja, ki je tudi že vsa naročena.

— **Častniki v jami.** Danes po noči je šla vesela družba častnikov po Prešernovih ulicah domov. Vsi so bili prav veseli. Pri novi Perlesovi hiši se je ločil eden častnik od družbe, je šel k ograji pri hiši, splezal čez ograjo — in padel v jamo, ki leži na nasprotni strani in je dva do tri metre globoka. Sedaj je klical svoje tovariše na pomoč, ker sam ni mogel iz jame. Tovariši so res prišli in se smejali svojemu tovarišu v jami. Naredil se je načrt, kako bi se po- tegnil nesrečnež iz jame. Skočil je še eden častnik v jamo. Ta je pomagal prvemu ven, druga dva pa sta ga vlekla za roke iz jame. Toda zgubila sta ravnotežje in padla sta oba v jamo. Sedaj so bili vsi štirje v jami. Kako so prišli iz jame, o tem molči zgodovina.

— **Pomanjkanje drobiža.** Iz trgovskih krogov se nam piše: Že doslej smo prav živo pogrešali v prometu drobiž po dva vinarja, tako da smo morali prav mnogokrat v svojo škodo strankam n. pr. mesto 16 ali pa 18 krajcarjev dati nazaj 20 krajcarjev, kajti tistih beraških vinarjev, ali kakor jih ljudstvo imenuje „ficko v“ brani se vsakdo, niti berač jih ne vzame. Doslej pomagali smo si še s starimi krajcarji, a z novim letom je tudi ta drobiž ob veljavni država pa v svoji neumljivi modrosti ne misli na nadomeščanje tega drobiža. Ako pošljemo v tukajšnje cesarsko blagajnico po dvavinarski drobiž, silijo nam ob enem tudi tiste „ficke“, za katere živ krst ne mara, in ker teh ne maramo, ker jih rabiti ne moremo, nam tu i dvavinarskega drobiža ne dajo. Po celem svetu se kovanje drobiža ravna po potrebah prometa, a pri nas, v državi nemožnostij, je pa ravno narobe, pri nas država zahteva, naj se promet ravna po zalogah državnih blagajnic. Ker je namreč neka zvita butica v finančnem ministertvu v svoji moderosti pustila vinarjev toliko nakovati, da je tega drobiža v državnih blagajnicah nagromadene- ga kar za tri do pet sto let, hočejo zdaj

kar s silo ta skrajno nepriljubljeni drobiž spraviti v promet. Pravijo, da se tudi uradnikom pri izplačevanju uradniških plač vsiljujejo vinarji. No, kaj bi se neki govorilo o trgovcu ali obrtniku, kateri bi svoje uslužbenca jeli plačevati z vinarji? Gotovo je pometel že vse predalčke in koticke, reklo bi se, kmalu bo faliral. Vprašamo pa slavno finančno upravo: Iz katerega žepa se pa pokrivajo troški za kovanje denarja? Mar ne iz žuljev davkoplačevalcev? Mi davkoplačevalci imamo tedaj pravico za- h'evati, da se nam da drobiža, kateri je v prometu faktično potreben, in naj se nas ne nadleguje z denarjem, za katerega nikdo ne mara, za katerega se tudi nič dobiti ne more. Čudimo se, da si v državnem zboru še nikdo ni privoščil te zvite butice finančnega ministertva ter ožigosal brezumno kovanje teh nadležnih „fickov“ tako kakor zasluži.

— **IV. zabavnopoučni večer slovenskega planinskega društva** je bil sinoči, ter se prav lepo obnesel. Mala dvorana »Nar. doma« je bila polna dam in gospodov, ki so prišli poslušat vezanimivo predavanje g. notarja Iv. Plantana o izletu preko Berolina, Danske in Švedske na severni rtič. Gospod predavatelj je razdelil svoje izvrstno predavanje na dva dela: od Ljubljane do Trontjema ter od Trontjema na severni rtič in nazaj v domovino. Sinoči je dovršil svoj prvi del. Poslušalci so imeli na razpolago tudi zemljevide, ter cele zbirke krasnih krajevnih slik in družih prelepih fotografij. Predavanje se je sprejelo z glasnim odobravanjem. Gosp. notar Plantan objavi prvi del svojega predavanja v »Planinskem Vestniku«. Drugi del predavanja pa pride na vrsto pri prihodnjem V. poučno-zabavnem večeru planinskega društva.

— **„Kmetijsko društvo“** osnovala je klerikalna stranka v Vipavi. Namen tega društva bode baje isti, kakor družih tacih na Kranjskem ustanovljenih „kmetijskih“ ali prav za prav konsumnih društev.

— **„Zveza slovenskih učiteljskih društev“.** Ministertvo predruženih pravil tega društva ni potrdilo. Vzrokov ni težko uganiti.

— **Umrl** je v Materiji gospod Josip Kastelic, brat endotnega župana gosp. Gašparja Kastelica.

— **Zmaga ob jezikovni meji.** Pri občinski volitvi v Selnici ob Muri je slovenska stranka sijajno zmagala. Mej novimi občinskimi odborniki sta samo dva Nemca.

— **Božičnica ljubljanskega prostovoljnega gasilnega društva** obeta biti nepričakovano lepa. V dvorani »Mestnega doma«, kjer se bo vršila božičnica, se je napravil oder, na katerem so razpostavljena krasna darila ljubljanskih meščanov in prijateljev gasilnega društva od zunaj. Sredi odra postavljeno bo visoko božično drevo, okrašeno okusno in čarobno in na katerem bo žarelo nad 100 lučič v poltmi. Gasilno društvo gotovo še ni imelo tako lepega božičnega drevesa kot bo letošnje. Gasilno društvo ljubljansko nas je naprosilo objaviti, da so tem potom vabljeni vsa kranjska gasilna društva na njegovo božičnico.

— **Brez okrajnih šolskih nadzornikov.** Z mesecem septembrom t. l. je potekla doba onim činovnikom pri deželnem šolskem svetu, katere imenuje vlada. Od tega časa sta pretekla že skoraj dva meseca, a vlada se še ni ganila, da bi imenovala za Štajarsko nove okrajne šolske nadzornike. Prejšnji ne dobivajo od meseca septembra nikakšne plače kot nadzorniki, tako da smo na Štajarskem dejansko brez okrajnih šolskih nadzornikov.

— **Olepšava mesta in naši klerikalci.** Naš pohajkovelec nam piše: Ko je občinski svet ljubljanski nameraval okoli Sv. Petra cerkve prostor na svoje stroške olepšati, sta knezoškofski ordinarijat in šentpeterski župnik temu uprta. Pretekli dni pa je knezoškof apeliral na obč. svet, da bi zaradi njegovih kasarn odstopil od nameravane ceste proti vojašnici, in regulacijski načrt zato spremenil. Klerikalci so povsod jednaki: Za svoje „kraljestvo“ ti znajo prste stegati, zoper moderni napredek se pa repenčijo na vseh oglih. To je dobro, gospod urednik, da jih vsaj v Ljubljani lahko — „panamo“, pa jih tudi bomo!

— **Nepreviden voznik** je danes dopoldne na sv. Petra cesti povozil neko kmet- sko žensko.

— **Denar avstrijske veljave.** Piše se nam: Z novim letom ostanejo od bančnega denarja še vsi bankovci v prometu, to je bankovci po 1000 gld., po 100 gld in po 5 gld. ter srebrni goldinarji, popolnoma ob veljavo so pa papirnati goldinarji in pa drobiž po 1 kr. in po 1/2 krajcarja. Opozorjamo tedaj občinstvo, naj papirnate goldinarje ter krajcarje in polovčarje do konca tega leta pri tukajšnji cesarski blagajnici, na deželi pa pri davkarijah zamenja, kajti po novem letu navedeni denar nima nikake vrednosti več, je tedaj popolnoma ob veljavo.

— **Občinske volitve v Istri.** V veliki občini Kastav so se vršile te dni občinske volitve. Laška stranka se je domišljala, da doseže vsaj neki uspeh. Poslala je v boj dr. Krstiča, toda vzlic vsemu prizadevanju ni opravila ničesar. V 3. razredu je zmagala hrvatska stranka s 496 proti 158 glasom, v drugem razredu s 224 proti 4 glasom, v prvem razredu pa so bili njeni kandidati izvoljeni soglasno. To je uspeh, na kateri so vrli Kastavci lahko ponosni. — V Boljunu so pri zadnjih volitvah zmagali Hrvatje. Dotlej je ta občina bila v laških rokah. Lahki so seveda napeli vse moči, da jo ohranijo v svoji oblasti in namestništvo je res ugodilo njihovi pritožbi ter razveljavila volitve. Pri novih volitvah je zmagala hrvatska stranka v tretjem in drugem razredu, v prvem pa je propadla za 5 glasov. Toda večina je hrvatska in to je poglavitno.

— **Ptujska narodna čitalnica** ima dne 27. decembra t. l. točno ob 6. uri zvečer v društvenih prostorih svoj redni občni zbor. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Tajnikovo poročilo. 3. Blagajnikovo poročilo. 4. Volitev dveh pregledovalcev računov. 5. Naročitev časnikov, knjig, pobištva. 6. Razgovor o društveni zastavi. 7. Volitev predsednika. 8. Volitev blagajnika. 9. Volitev odbora. 10. Posamezni predlogi in slučajnosti.

— **C. kr. deželna vlada za Kranjsko** je z odlokom z dne 18. t. m. št. 19030 med drugimi dovolila, da smejo trgovski obrti vseh vrst dne 24. in 31. decembra t. l. za promet izjemoma biti odprti do 12. ure opoldne in od 2. do 7. ure popoldne, kar trgovski gremij daje s tem na znanje.

— **Vinska kupčija na Vipavskem** je letos prav slaba. Dasiravno je letošnji vinski pridelek jako dober je vendar do sedaj še kaj malo vinskih kupcev prišlo v vipavsko dolino; vsled česar je močno padla vinska cena. — Vinski trgovci in slovenski krčmarji, kateri želijo po ceni in dobro vinsko kapljico kupiti, obrnite se letos na Vipavsko, ker tamkaj je sedaj dobiti dobro vino po jako nizki ceni.

— **Pogreša se mizarski pomočnik Jakob Ločnikar**, 28 let star, rojen v Medvodah, kateri je delal pri mizarskem mojstru Bruderju v Ljubljani. V nedeljo je bil namenjen k svojim starišem v Št. Vid, pa je ostal do večera v Ljubljani, in je bil še zvečer ob pol 9. uri v gostilni „pri figabirtu“. Od tega časa naprej se pogreša. Domov ga ni bilo, in nihče ne ve, kam je zginil.

— **Za prodajalce premoga.** Včeraj sta bila pri c. kr. okrajnem sodišču Ivana Treo, prodajalka premoga in njen blapec Ivan Jager, kaznovana zaradi goljufije, ker sta prodajala premog v vrečah, ki niso imele predpisane teže premoga 50 kg. Ivana Treo je bila obsojena na 20 gld. globe, Ivan Jager pa v 24 ur zapora.

— **Izvažanje ledu** se je deloma že pričelo. Letos se bode prvič polnila nova mestna ledenica pod Tivolijem, in kakor vse kaže ga zdaj ne bo treba kupovati — na Koroškem! Tvrška Kosler nabavila si je za izdelovanje ledu poseben stroj, ki stane lepe tisočake. Letos ga najbrž ne bo rabila, a pridejo leta, ko bomo še veseli, da ga je napravila. Dovažanje umazanega ledu iz raznih mlakuž ni dovoljeno.

— **Gozdne jerebice** prignal je mrz in sneg tako blizu stanovanj, da jih na Gorenjskem v zanjke love. Danes v jutro prinesla pa je neka kmetica štiri take eksemplare v mesto, a jej jih je policija konfiscirala.

— **Tat v cerkvi.** V farni cerkvi v Celju zasačili so te dni pri jutranji maši človeka, ki je ukradel neki ženski iz žepa precejšnjo svoto denarja. Tatu so prijeli, a ko so ga pripeljali iz cerkve, iztrgal se je ljudem iz rok in vsled jutranjega mraka srečno pobegnil.

— **Sleparska pisma iz Španije.** Spet prihajajo pisma iz Španije, pisma v katerih se naslovljencem pripoveduje, da je na nekem gotovem mestu zakopan „šac“. Pisec pravi, da je zaklad zakopal neki političen preganjenec ali obsojenec in zahteva, da se mu pošlje denarja, ker še le potem bode natančno naznanil mesto, kjer je zakopan zaklad. Seveda je vse to le izmišljeno in ima le namen lahkovernim ljudem izvabiti denar. Kdor dobi tako pismo, naj ga takoj izroči pristojni oblasti.

— **15° R!** Danes v jutro je v ušesa rezalo! Tacega mraza že nismo imeli od potresa sem. Zunaj Ljubljane je kazal toplotomer —17° R! Uboga žival, a tudi — mi ljudje!

— **Podzemeljski predor med Španijo in Afriko.** Kakor javlja inženir Berlier, sta Španija in Maroko gledé predora med Evropo in Afriko docela složni. Predor bi bil dolg 41 klm. ter bo veljal 242 milijonov. Delali ga bodo sedem let. Dogovorjeno je vse, samo, kdo ga bo plačal, ni znano. Španija gotovo ne!

— **Gledališče pogorelo.** V Murciji na Špankem je pogorelo nedavno veliko in krasno gledališče, ki se je zvalo „Gledališče Romea“. Ko je nastal na odru požar, so prihiteli igralci na pozornico ter klicali občinstvu: „Ne bojte se! Odidite počasi!“ Občinstva je bilo toliko, da je bil zaseden tudi zadnji prostorček. Vender se ni pripetila nobena nereda, ker ima gledališče več vrat in široke hodnike. Pač pa je igralcem in igralkam zgorela vsa garderoba in orkestru vsi instrumenti. Ponesrečil se je neki delavec, ki je zgorel. Gledališče Romea je zgorelo l. 1877. in je bilo sezidano znova leta 1878., a sedaj je pogorelo zopet.

— **Končna zmaga v južnoafričanski vojni** bo tudi Burov. Tako prorokuje Long, bivši ravnatelj dinamične tvornice v republiki Oranje, ki se je nedavno vrnil v Pariz. Long je pravil dopisniku nekega francoskega lista, da imajo Buri dovelj streljiva in dinamita, ter da si ga morejo v svoji tvornici vedno sprosti delati. Long je prepričan, da bodo Buri zmagali Angleže. Ako prodero Angleži v Transvaal, se odonodt ne vrnejo nikdar več. Pretorija in Johannesburg sta izvrstno utrjena in nepremagljiva. Sedaj imajo v Južni Afriki viharje in deževno vreme. „Moker Anglež — je dejal Long — pa je izgubljen!“

— **Ljubitelj lepega spola.** Pred porotniki v Newyorku je stal nedavno mož, ki je bil 53krat oženjen in je razen svojo prvo, umrlo ženo zapustil vse svoje poznejše ženske po treh, štirih tednih. Ta mož ni prav nič lep, da, celo grd je in nesimpatičen, a tudi bogat ni, nego siromašen. Vendar pa je imel pri ženskih izredno srečo in ljubice — starih in mladih, plavalask in črnolask — je imel cel koš. Vse se mu je ponujalo, in on se ni branil, nego se veselil ljubezni neumnih ženskih. Živel je pri tem izvrstno. Čudno je, da je bil svoji prvi ženi zvest, ter da sta živela srečno celih 18 let, t. j. do njene smrti.

— **Stekel po 20 letih.** V Antonienhütte, v Gornji Šleziji je pred 20 leti ugriznil stekel pes nekega Viktorja Wengrzita, kar pa ni imelo takrat nikakih slabih posledic. Pred kratkim pa je začel Wengrzit, sedaj delavec v neki kositrarnici, strašno besneti; planil je na nekega drugega delavca ter ga hotel vreti v plavž. Z velikim trudom je spravilo več mož zbesnega Wengrzita v bolnico, kjer so zdravniki dognali, da je iskati vzroka te strašne bolezni v ugrizih, ki jih je zadobil Wengrzit pred 20 leti od steklega psa.

— **Na smrt obsojen — oproščen.** Porotno sodišče v Stanislavu je obsodilo gostilničarja Miho Bakaja radi umora in požiga na smrt na vešalih. Njegov zagovornik, dr. Bibring je vložil ničnostno pritožbo, kateri je najvišji sodni dvor ustregel ter odredil novo obravnavo. Pri tej se je izkazalo, da je bila edina obteževalna priča, Bakajeva ljubica, nezanesljiva in naravnost lažnjiva. Miha Bakaj je bil vsled tega docela oproščen. Pač čudno je bilo pri srcu Bakaju, ko je mogel mesto na vislice — na prosto domov!

— **Umor in samomor.** Iz Žateca javljajo, da je nedavno 19letni sin cerkovnika Wollnega, Friderik v mestnem parku ustrelil svojo ljubico, 19letno Franciško Seifert, potem pa še samega sebe. Dekle ni hotelo več nadaljevati razmerja z Wollnym, dasi je imelo od njega že dva otroke, zato je

sklenil zapuščeni ljubimec, da usmrti njo in sebe, kar je tudi res storil.

Književnost.

— „**Učiteljski Tovarš**“. Št. 36. Vsebina: Na koncu leta. — Slovenskim knjižgotrčcem, trgovcem in obrtnikom. — Peter — ič: 1000. — Književnost in umetnost. — Naši dopisi. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služeb.

— „**Zvonček**“. List s podobami za slovensko mladino. Št. 1. tega novega lista je prinesla tole vsebino: Pozdrav. Zložil E. Gangl. — Vprašanje solnčecu, Zložila Vida. — Da mi biti je drevo ... Zložil Oton Zupančič. — Molitev. Zložila Kristina. — Samostanski zvonovi. Povest. Spisal Vuk Slavič. — Bolček — prijatelj ptičič. Spisal Fr. Črnagoj. — V sanjah. Zložil Modest. — Božične sanje (s sliko). Zložil Leon Poljak. — V poslednjih trenutkih. Spisal R. Vrabl. — Francek in Tonček. Spisal A. S. — Po zimi. Zložil Janko Leban. — Slovanske pravljice. Priobčuje Nik. Vrhov. 1. Dva berača (Češka). — V božični noči. Povest. Spisal Andrej Rapč. — R-bus. Demant. Naloga. — Naročnikom in bralcem. — Razne slike. — „Zvonček“ izbaja 1. dne vsakega meseca ter stane vse leto 5 kron. za pol leta 2 kroni 50 vin. Naročnino sprejema g. Luka Jelenc, učitelj v Ljubljani, Rimska cesta št. 7.

— **Občinski zakon za Kranjsko.** Ravnokar je izšel 4. natis 1. zvezka, „ročna izdaja zakonov in ukazov za Kranjsko“, ki obseza občinski red in občinski volilni red za Kranjsko in druge dotične zakone. izdal deželni tajnik Jožef Pfeifer, natisnil in založil Fr. Klein & Co. V tem zvezku so pregledno urejena veljavna določila mnogokrat spremenjenega zakona. Zvezku je pridejan natančno izdelani register.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 23. decembra. „Wiener Zeitung“ prijavlja imenovanje novega ministrstva. Imenovani so dr. Henrik vitez Wittek začasnim predsednikom ministrskega sveta in železniški ministrom, Kazimir vit. Chlědowski ministrom za Gališko, sekcijški šef dr. Ferdinand vit. Blumfeld voditeljem poljedeljskega ministrstva, sekcijški šef Josip vit. Stummer voditeljem ministrstva notranjih del, sekcijški šef Adolf baron Jorkasch-Koch voditeljem finančnega ministrstva, sekcijški šef dr. Fran Stibral voditeljem trgovinskega ministrstva, sekcijški šef dr. pl. Schrott voditeljem justičnega ministrstva in sekcijški šef Jos. vit. Berudt voditeljem naučnega ministrstva.

Dunaj 23. decembra. Izmej cesarjevih lastnoročnih pisem se posvečuje posebno pismo na Claryja velika pozornost. V njem je rečeno, da se je Clary na cesarjev poziv v posebno težavnih razmerah požrtvovalno trudil, srečno dokončati žalostno politično zapletenje, kar pa se mu, žal, dosedaj ni posrečilo. Temu odstavku se pripisuje večji politični pomen. Tudi pismo na Körberja je spisano v posebno toplem tonu. Cesar si je pridržal, da Claryja, Körberja in Kindingerja zopet vporabi v državni službi.

Dunaj 23. decembra. Češki poslanec dr. Žaček in nemški konservativni odvetnik dr. Haselwandter sta imenovana členoma državnega sodišča, sekcijški šef vit. Spaun pa namestnikom.

Dunaj 23. decembra. Clary se ne vrne takoj sedaj v Gradec, ampak pojde najprej za dlje časa na dopust tako tudi Hartel in Kniazolucki.

Dunaj 23. decembra. Srbski vojni minister Vučković je na povratku iz Nemčije v brzovlaku umrl.

Gradec 23. decembra. Pri Kalsdorfu blizu Wildona sta danes trčila dva tovorna vlaka, vsled česar je promet popoldne ustavljen. Dva kondukterja sta bila ranjena.

Tolmin 23. decembra. V daleč znani gostilni „pri Marijanci“ na Bači se je sinoči primeril poskus groznega dvojnega roparskega umora. Neznani mladenič, ki je tam prenočeval, je napadel gospodinjo in dekle ter obe z

nožem grozno razmesaril. Potem je pobegnil, ker so prihajali ljudje. Obe žrtvi sta v smrtni nevarnosti. Storilec je visoke postave in brez brade, najbrž domačin.

Pariz 23. decembra. V tukajšnjih diplomatskih krogih se sodi, da je Ladysmith že v rokah Burov. Pravi se, da je bil položaj v Ladysmithu vsled pomankanja živil in divjanja legarja obupen, in da je moral White kapitulirati, čim je bil Buller poražen.

London 23. decembra. Vojno ministrstvo razglašá brzojavko, da je bilo dne 18. t. m. v nekem boju ubitih 7 Angležev, ranjenih pa 14. Po polkih, h katerim spadajo ubiti in ranjenci, se razvidi, da se je dotični boj vršil blizu Ladysmitha.

London 23. decembra. Vojaški krogi sodijo jako pesimistično o položaju v Južni Afriki, zlasti jim dela skrbi razširjajoča se ustaja v Kaplandiji.

Poslano*)

Odprto pismo gospodu dopisniku „Slovenca“ iz konsumnega društva v Dobropoljah.

V „Slovenca“ z dne 29. novembra t. l. št. 247 se nahaja dopis „Kdo je bolj nepošten“, na katerega sumničenja in obrekovanja naj odgovorim v toliko, kolikor se tičeje mene.

Ob reviziji združne kleti sva jaz, Fran Žnidaršič in Jernej Žužek zasledila, da v letu 1898. ni bilo 22 bktl. in 39 litrov vina zajačanega. Kdo je tega kriv, to naju seveda nič ne briga, ker je nama konsumno društvo za to vino, ko sva je zasledila izplačalo dac v znesku 94 gold. 39 kr., sva podpisala tisto izjavo, na katero se dopisnik sedaj tako širokoustno sklicuje.

Dopisnik pravi: Gg gostilničarji Grebenc, Podboj, Žužek, Žnidaršič, ki ste vodili preiskavo, Vas po ovaduhih nismo vprašali, ker Vas poznamo. To ni istina. Gosp. Jaklič je vprašal g. Žužka, če imam jaz legitimacijo. Torej je gotovo mene imel za ovaduha.

Gospod dopisnik pravi tudi, da kadar me bo gnalo na kako preiskavo, naj ne prestopim domačega praga. Vprašam ga prav prijateljsko: Ker imam zopet nalogo, da grem konec leta z g. Žužkom vse krčmarje revidirati, kako naj pridem iz svoje hiše, da ne prestopim domačega praga? Ali bi bil gospod dopisnik toliko prijazen, da bi poslal svoje poste, da me iz hiše nesejo, da ne bom prestopil domačega praga?

Tudi Vam povem, da pridem tudi Vaše društvo iz prijaznosti revidirati; za legitimacijo sem se že preskrbel. Sedaj pa prosim gospoda dopisnika jasnega odgovora. Vi pravite, da imam v ozidju domače hiše že toliko prihrke, voditi kako preiskavo, da se bom precej časa dobro zabaval in zadovoljil svojemu preiskovalnemu nagonu! Toraj na dan z mojo nepoštenostjo! Vam dam prosto, ako dobite za to postavno legitimacijo, da preiščete v ozidju moje hiše mojo nepoštenost. Po Vašem dopisu bi marsikateri mislil, da imam v svoji hiši kako ukradeno blago. To je obrekovanje na katoliški podlagi!

Končno pozivljam gospoda dopisnika, da mi dokaže, kedaj je on mene iz blata vlek? Kdaj sem jaz imel kaj opraviti z Vašim društvom? — Dokler mi tega ne dokažete, Vam rečem, da ste lažnik. Ako mi to dokažete, iepa Vam hvala, ako pa ne, bodem sodniškim potom postopal!

Tudi glede gospoda Malovrha imam nekaj pripomniti, kajti Vi mu svetujete naj pride k Vam, da ga postrežete s surovim maslom, sirom, teranom ali morda še s čim drugim.

Tukaj ste nekaj pozabili ali pa ste hoteli z besedami „s čim drugim“ reči, da — s petjotom!

Za danes gospod dopisnik zadostuj toliko. Opominjam Vas pa kot poštenjaka, da ne delate več razpora, držite se svojega poklica in vse Vas bode spoštovalo.

Jaz si pa želim miru, ter bom na vsaki dopis o meni, ako bode tak, kot je bil v omenjenem „Slovenca“, storil druge korake, kar zna imeti za Vas slabe posledice.

Z odličnim spoštovanjem
Vaš iskreni prijatelj
Franc Žnidaršič,
župan občine Videm in revizor užitinskega davka.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Darila.

Uredništvu našega lista je poslala:
Za Prešernov spomenik: Vesela družba
v prijazni gostilni gospe Černetove ob godu pes-
nika — prvaka 14 K. — Živeli rodoljubni darovalci!

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja
povpraševanja po „Moll ovm francoskem žganju
in soli“ dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila,
zlasti koristnega kot bolešči utešujoče, dobro znano
antirevmatično mazilo. V steklenicah po K 180 a. v.
Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekarnar
A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJI,
Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrecno za-
hvatvati MOLL-ov preparat, zaznamovan z var-
nostno znamko in podpisom. 4 (59—17)

Povodom mnogih težkih želodčnih boleštij
nastopajo mnogokrat navidezno neznačne indis-
pozicije, javljajoče se samo po slabem prebavljanju
ali telesnem zaprtju. Da se obvaruje teh posledic,
treba je zaužiti sredstva, katera podpirajo pre-
bavljanja ter isto mirno povpešujejo. Najboljše
teh sredstev je že 30 let znani in splošno priznani
Dr. Rose želodčni balzam iz lekarnar B. Fragnerja
v Pragi. Dobiva pa se tudi v družih lekarnah,
kakor je razvidno iz inserata. a

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 40—41. Dr. pr. 978—79.

V torek, dne 26. decembra 1899.

Popoludanska ljudska predstava.

Začetek točno ob polu 4. uri popoldne.

Sneguljčica in škratje.

Čarobna igra v petih dejanjih po nemški pravljici
spisal C. A. Görner. — Slovenski deci privedi
Fran Gestrin. Režiser g. Rudolf Inemaun.

Zvečer začetek točno ob polu 8. uri

Tretjikrat v sezoni:

Od stopnje do stopnje.

Ljudska igra s petjem v štirih dejanjih in šestih
slikah. Poleg češke prireditve J. J. Stankovskega.
Kapelnik g. Hilarij Benišek. Režiser g. Rudolf
Inemaun.

Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. polka Leopold II. št. 27

Prihodnja predstava v četrtek, dne 28. decembra:

Prvikrat na slovenskem odru: „Hamlet“.

Meteorologično poročilo.

Vlšina nad morjem 806,2 m. Srednji arčni tlak 736,0 mm

Dec	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Temper- tura v °C	Vetovi	Nebo	Padačina v mm
22	9. zvečer	747,4	-12,6	sl. svzhod	jasno	0,0
23	7. zjutraj	746,7	-18,9	sl. sever	megla	0,0
	2. popol.	745,4	-12,8	sl. jug	pol. oblač.	0,0

Srednja včerajšnja temperatura -9,1°, nor-
male: -2,3°.

Dunajska borza

dne 23. decembra 1899.

Skupni državni dolg v notah.	93	glđ. 55	kr.
Skupni državni dolg v srebru.	98	25	„
Avstrijska zlata renta.	115	30	„
Avstrijska kronska renta 4%.	98	25	„
Ogerska zlata renta 4%.	115	40	„
Ogerska kronska renta 4%.	94	40	„
Avstro-ogerske bančne čimnice	921	—	„
Kreditne delnice.	372	—	„
London vista.	121	37 1/2	„
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59	07 1/2	„
20 mark.	11	81	„
20 frankov.	9	66 1/2	„
Italijanski bankovci	44	70	„
0. kr. cekini	5	72	„

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA
MAKS VERSEC, Ljubljana, Selenburgove ulice 3.
Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5—10 glđ.

MATTONI'S GIESSHÜBLER

(36-7)

Priporoča se, paziti na to zname-
nje, užgano v probek, in na eti-
keto z rudečim orlom, ker se jako
pogostoma prodajajo ponaredbe
Mattoni-jeve Giesshübler slatine.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
špecerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Roza Veršec

bankir in veleposestnik

danes, dne 22. decembra 1899, ob 1/6. uri nenadoma v Gospodu
zaspal.

Pogreb bode v nedeljo, dne 24. t. m., ob 4. uri popoldne
iz mrtvašnice pri sv. Krištofu.

Predragega preminulega priporočamo v prijazen spomin.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah.

V Ljubljani, dne 22. decembra 1899. (2314)

Maša zadušnica

po ranjci gospej

Ivanki Gutnikovi

se bo služila v sredo, dne 27. de-
cembra, ob polu osmih zjutraj pri
sv. Jakobu. (2316)

Preklic.

Da se rešim tožbe, preklicujem s
tem vse proti Matevžu Zemljiču, vojaku
10. brambovske stotnije govornje trditve,
da bi bil ta Mariji Kunavar, šivilji, pisal
zaničljivo pismo ali ji napravil sploh
škandal ali nasprotno ona njemu. Pisma
njej in njemu sem pisal jaz iz osvete,
ker ni hotela mene. Tudi prekličem, da
bi Marija Kunavar hodila v vojašnico in
izjavljam, da je ona povsem poštena.

Jakob Tomšič. (2313)

Preklic.

Da se rešim tožbe, preklicujem s
tem vse proti Matevžu Zemljiču, vojaku
10. brambovske stotnije govornje trditve,
da bi bil ta Mariji Kunavar, šivilji, pisal
zaničljivo pismo ali ji napravil sploh
škandal ali nasprotno ona njemu. Pisma
njej in njemu sem pisal jaz iz osvete,
ker ni hotela mene. Tudi prekličem, da
bi Marija Kunavar hodila v vojašnico in
izjavljam, da je ona povsem poštena.

Jakob Tomšič. (2313)

Preklic.

Da se rešim tožbe, preklicujem s
tem vse proti Matevžu Zemljiču, vojaku
10. brambovske stotnije govornje trditve,
da bi bil ta Mariji Kunavar, šivilji, pisal
zaničljivo pismo ali ji napravil sploh
škandal ali nasprotno ona njemu. Pisma
njej in njemu sem pisal jaz iz osvete,
ker ni hotela mene. Tudi prekličem, da
bi Marija Kunavar hodila v vojašnico in
izjavljam, da je ona povsem poštena.

Jakob Tomšič. (2313)

Preklic.

Da se rešim tožbe, preklicujem s
tem vse proti Matevžu Zemljiču, vojaku
10. brambovske stotnije govornje trditve,
da bi bil ta Mariji Kunavar, šivilji, pisal
zaničljivo pismo ali ji napravil sploh
škandal ali nasprotno ona njemu. Pisma
njej in njemu sem pisal jaz iz osvete,
ker ni hotela mene. Tudi prekličem, da
bi Marija Kunavar hodila v vojašnico in
izjavljam, da je ona povsem poštena.

Jakob Tomšič. (2313)

Preklic.

Da se rešim tožbe, preklicujem s
tem vse proti Matevžu Zemljiču, vojaku
10. brambovske stotnije govornje trditve,
da bi bil ta Mariji Kunavar, šivilji, pisal
zaničljivo pismo ali ji napravil sploh
škandal ali nasprotno ona njemu. Pisma
njej in njemu sem pisal jaz iz osvete,
ker ni hotela mene. Tudi prekličem, da
bi Marija Kunavar hodila v vojašnico in
izjavljam, da je ona povsem poštena.

Jakob Tomšič. (2313)

Preklic.

Da se rešim tožbe, preklicujem s
tem vse proti Matevžu Zemljiču, vojaku
10. brambovske stotnije govornje trditve,
da bi bil ta Mariji Kunavar, šivilji, pisal
zaničljivo pismo ali ji napravil sploh
škandal ali nasprotno ona njemu. Pisma
njej in njemu sem pisal jaz iz osvete,
ker ni hotela mene. Tudi prekličem, da
bi Marija Kunavar hodila v vojašnico in
izjavljam, da je ona povsem poštena.

Jakob Tomšič. (2313)

Maša zadušnica

po ranjci gospej
Ivanki Gutnikovi
se bo služila v sredo, dne 27. de-
cembra, ob polu osmih zjutraj pri
sv. Jakobu. (2316)

Da se ustreže že dlje časa izra-
ženim željam visokočastitih gg.
lovcov v Ljubljani in na deželi,
naznanjam, da prejemam od danes
naprej vsa naročila za nagačenje
ptičev ter vsakovrstnih živalij. Za
naravno ter skrbno in ceno izvr-
šitev se jamči.

Naročila sprejema iz prijaznosti g.
Kaiser, puškar kakor osebno (2307)

F. I. Sever v Šiški št. 62.

Gas. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga do Trbiž.** Ob 12. uri 5 m. po oči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aus-e, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curib, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, H. b. Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga iz Novo mesto in v Kočevje.** Osebni vlaki: Ob 6. uri 4 m. zjutraj, ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 6 uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** juž. kol. **Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lpskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Belj ka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dolo-
poldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiba, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Lince, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osebni vlak z Dunaja Solnograda, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pon-
tabla. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih iz Lince. — **Proga iz Novoga mesta in Kočevja.** Osebni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane** drž. kol. v **Kamnik.** Ob 7. uri 25 m. zjutraj, ob 2 uri 5 m. popoldne, ob 6 uri 0 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** drž. kol. iz **Kamnika.** Ob 6. uri 55 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer. (1206)

Mesto pisarja

išče gimnazijski abiturijent. — Sprejme tudi službo domačega odgojitelja (Hofmeister). 2278-3

Kdo? pove upravništvo „Slov. Nar.“.

Mesto pisarja

išče gimnazijski abiturijent. — Sprejme tudi službo domačega odgojitelja (Hofmeister). 2278-3

Kdo? pove upravništvo „Slov. Nar.“.

Mesto pisarja

išče gimnazijski abiturijent. — Sprejme tudi službo domačega odgojitelja (Hofmeister). 2278-3

Kdo? pove upravništvo „Slov. Nar.“.

Mesto pisarja

išče gimnazijski abiturijent. — Sprejme tudi službo domačega odgojitelja (Hofmeister). 2278-3

Kdo? pove upravništvo „Slov. Nar.“.

Mesto pisarja

išče gimnazijski abiturijent. — Sprejme tudi službo domačega odgojitelja (Hofmeister). 2278-3

Kdo? pove upravništvo „Slov. Nar.“.

Mesto pisarja

išče gimnazijski abiturijent. — Sprejme tudi službo domačega odgojitelja (Hofmeister). 2278-3

Kdo? pove upravništvo „Slov. Nar.“.

Mesto pisarja

išče gimnazijski abiturijent. — Sprejme tudi službo domačega odgojitelja (Hofmeister). 2278-3

Kdo? pove upravništvo „Slov. Nar.“.

Mesto pisarja

išče gimnazijski abiturijent. — Sprejme tudi službo domačega odgojitelja (Hofmeister). 2278-3

Kdo? pove upravništvo „Slov. Nar.“.

Mesto pisarja

išče gimnazijski abiturijent. — Sprejme tudi službo domačega odgojitelja (Hofmeister). 2278-3

Kdo? pove upravništvo „Slov. Nar.“.

Mesto pisarja

išče gimnazijski abiturijent. — Sprejme tudi službo domačega odgojitelja (Hofmeister). 2278-3

Kdo? pove upravništvo „Slov. Nar.“.

Mesto pisarja

išče gimnazijski abiturijent. — Sprejme tudi službo domačega odgojitelja (Hofmeister). 2278-3

Kdo? pove upravništvo „Slov. Nar.“.

Mesto pisarja

išče gimnazijski abiturijent. — Sprejme tudi službo domačega odgojitelja (Hofmeister). 2278-3

Kdo? pove upravništvo „Slov. Nar.“.

Mesto pisarja

išče gimnazijski abiturijent. — Sprejme tudi službo domačega odgojitelja (Hofmeister). 2278-3

Kdo? pove upravništvo „Slov. Nar.“.

Mesto pisarja

išče gimnazijski abiturijent. — Sprejme tudi službo domačega odgojitelja (Hofmeister). 2278-3

Kdo? pove upravništvo „Slov. Nar.“.

Mesto pisarja

išče gimnazijski abiturijent. — Sprejme tudi službo domačega odgojitelja (Hofmeister). 2278-3

Kdo? pove upravništvo „Slov. Nar.“.

Komptoarista

ki je trgovsko izobražen, sprejme
„Valjčni mlin v Kranju“.

Pristen francoski konjak.

Naravnost importiran. Za slabotne osebe,
bolnike in okrevajoče. (2300-1)
Velika steklenica 2 glđ., mala steklenica
1 glđ. 25 kr., potovalna steklenica 40 kr.
Lekarna Piccoli v Ljubljani.
Vnanja naročila proti povzetju.

Preklic.

Da se rešim tožbe, preklicujem s
tem vse proti Matevžu Zemljiču, vojaku
10. brambovske stotnije govornje trditve,
da bi bil ta Mariji Kunavar, šivilji, pisal
zaničljivo pismo ali ji napravil sploh
škandal ali nasprotno ona njemu. Pisma
njej in njemu sem pisal jaz iz osvete,
ker ni hotela mene. Tudi prekličem, da
bi Marija Kunavar hodila v vojašnico in
izjavljam, da je ona povsem poštena.

Jakob Tomšič. (2313)

Preklic.

Da se rešim tožbe, preklicujem s
tem vse proti Matevžu Zemljiču, vojaku
10. brambovske stotnije govornje trditve,
da bi bil ta Mariji Kunavar, šivilji, pisal
zaničljivo pismo ali ji napravil sploh
škandal ali nasprotno ona njemu. Pisma
njej in njemu sem pisal jaz iz osvete,
ker ni hotela mene. Tudi prekličem, da
bi Marija Kunavar hodila v vojašnico in
izjavljam, da je ona povsem poštena.

Jakob Tomšič. (2313)

Preklic.

Da se rešim tožbe, preklicujem s
tem vse proti Matevžu Zemljiču, vojaku
10. brambovske stotnije govornje trditve,
da bi bil ta Mariji Kunavar, šivilji, pisal
zaničljivo pismo ali ji napravil sploh
škandal ali nasprotno ona njemu. Pisma
njej in njemu sem pisal jaz iz osvete,
ker ni hotela mene. Tudi prekličem, da
bi Marija Kunavar hodila v vojašnico in
izjavljam, da je ona povsem poštena.

Jakob Tomšič. (2313)

Preklic.

Da se rešim tožbe, preklicujem s
tem vse proti Matevžu Zemljiču, vojaku
10. brambovske stotnije govornje trditve,
da bi bil ta Mariji Kunavar, šivilji, pisal
zaničljivo pismo ali ji napravil sploh
škandal ali nasprotno ona njemu. Pisma
njej in njemu sem pisal jaz iz osvete,
ker ni hotela mene. Tudi prekličem, da
bi Marija Kunavar hodila v vojašnico in
izjavljam, da je ona povsem poštena.

Jakob Tomšič. (2313)

Preklic.

Da se rešim tožbe, preklicujem s
tem vse proti Matevžu Zemljiču, vojaku
10. brambovske stotnije govornje trditve,
da bi bil ta Mariji Kunavar, šivilji, pisal
zaničljivo pismo ali ji napravil sploh
škandal ali nasprotno ona njemu. Pisma
njej in njemu sem pisal jaz iz osvete,
ker ni hotela mene. Tudi prekličem, da
bi Marija Kunavar hodila v vojašnico in
izjavljam, da je ona povsem poštena.

Jakob Tomšič. (2313)

Preklic.

Da se rešim tožbe, preklicujem s
tem vse proti Matevžu Zemljiču, vojaku
10. brambovske stotnije govornje trditve,
da bi bil ta Mariji Kunavar, šivilji, pisal
zaničljivo pismo ali ji napravil sploh
škandal ali nasprotno ona njemu. Pisma
njej in njemu sem pisal jaz iz osvete,
ker ni hotela mene. Tudi prekličem, da
bi Marija Kunavar hodila v vojašnico in
izjavljam, da je ona povsem poštena.

Jakob Tomšič. (2313)

Preklic.

Da se rešim tožbe, preklicujem s
tem vse proti Matevžu Zemljiču, vojaku
10. brambovske stotnije govornje trditve,
da bi bil ta Mariji Kunavar, šivilji, pisal
zaničljivo pismo ali ji napravil sploh
škandal ali nasprotno ona njemu. Pisma
njej in njemu sem pisal jaz iz osvete,
ker ni hotela mene. Tudi prekličem, da
bi Marija Kunavar hodila v vojašnico in
izjavljam, da je ona povsem poštena.

Jakob Tomšič. (2313)

Preklic.

Da se rešim tožbe, preklicujem s
tem vse proti Matevžu Zemljiču, vojaku
10. brambovske stotnije govornje trditve,
da bi bil ta Mariji Kunavar, šivilji, pisal
zaničljivo pismo ali ji napravil sploh
škandal ali nasprotno ona njemu. Pisma
njej in njemu sem pisal jaz iz osvete,
ker ni hotela mene. Tudi prekličem, da
bi Marija Kunavar hodila v vojašnico in
izjavljam, da je ona povsem poštena.

Jakob Tomšič. (2313)

Preklic.

Da se rešim tožbe, preklicujem s
tem vse proti Matevžu Zemljiču, vojaku
10. brambovske stotnije govornje trditve,
da bi bil ta Mariji Kunavar, šivilji, pisal
zaničljivo pismo ali ji napravil sploh
škandal ali nasprotno ona njemu. Pisma
njej in njemu sem pisal jaz iz osvete,
ker ni hotela mene. Tudi prekličem, da
bi Marija Kunavar hodila v vojašnico in
izjavljam, da je ona povsem poštena.

Jakob Tomšič. (2313)

Preklic.

Da se rešim tožbe, preklicujem s
tem vse proti Matevžu Zemljiču, vojaku
10. brambovske stotnije govornje trditve,
da bi bil ta Mariji Kunavar, šivilji, pisal
zaničljivo pismo ali ji napravil sploh
škandal ali nasprotno ona njemu. Pisma
njej in njemu sem pisal jaz iz osvete,
ker ni hotela mene. Tudi prekličem, da
bi Marija Kunavar hodila v vojašnico in
izjavljam, da je ona povsem poštena.

Jakob Tomšič. (2313)

Preklic.

Da se rešim tožbe, preklicujem s
tem vse proti Matevžu Zemljiču, vojaku
10. brambovske stotnije govornje trditve,
da bi bil ta Mariji Kunavar, šivilji, pisal
zaničljivo pismo ali ji napravil sploh
škandal ali nasprotno ona njemu. Pisma
njej in njemu sem pisal jaz iz osvete,
ker ni hotela mene. Tudi prekličem, da
bi Marija Kunavar hodila v vojašnico in
izjavljam, da je ona povsem poštena.

Jakob Tomšič. (2313)

Preklic.

Da se rešim tožbe, preklicujem s
tem vse proti Matevžu Zemljiču, vojaku
10. brambovske stotnije govornje trditve,
da bi bil ta Mariji Kunavar, šivilji, pisal
zaničljivo pismo ali ji napravil sploh
škandal ali nasprotno ona njemu. Pisma
njej in njemu sem pisal jaz iz osvete,
ker ni hotela mene. Tudi prekličem, da
bi Marija Kunavar hodila v vojašnico in
izjavljam, da je ona povsem poštena.

Jakob Tomšič. (2313)

Preklic.

Da se rešim tožbe, preklicujem s

Učenec

s primerno šolsko omiko, slovenskega in nemškega jezika zmožen, poštenih starišev, se sprejme v trgovino z manufakturnim in mešanim blagom pri **J. Sket-u v Žužemberku.** (2263-3)

Lepe sani

po nizki ceni prodaja **J. Razinger** (2287-2)
Poljanska cesta št. 26.

Uradno dovoljena
posredovalnica stanovanj in služeb
G. FLUX
Gospodske ulice št. 6
priporoča in namešča (2304)
službe iskajoče vsake vrste
za Ljubljano in drugod. — Vestna in kolikor
možno hitra postrežba zagotovljena.

Ugodna prilika!

Janko Klopčič

urar, zaloga zlatnine in srebrnine
Ljubljana, Prešernove ulice št. 4.
Razne žepne in stenske ure, lične budilke
po izdatno znižanih cenah.

Popolna razprodaja

okusno izdelanih predmetov iz srebra
in kina-srebra.

Raznovrstni kinč

iz 14-kr. zlata, double, srebra, granatov.
Opozarjajoč slavno občinstvo na to posebno
ugodno priliko za nakupovanje, priporoča se

z velespoštovanjem
Janko Klopčič
urar.

(2074-8)

Znižane cene!

Ravnokar je izšel Stenski koledar

à 25 kr., po pošti 28 kr.

Skladni koledar

à 60 kr., po pošti 65 kr.

Josip Petrič

tovarniška zaloga papirja
v Ljubljani
Sv. Petra cesta šte. 4.
(2197-5)

Vsem kašljujočim se nujno priporočajo Kaiserjevi prсни bonboni.

2480 notarsko overovljenih spričeval je
najboljši dokaz, da so neprese-
ženi pri kašlju, hripavosti, ka-
taru in zaslišenju.
Zavoj 10 kr. in 20 kr. pri Mr. Pr. Mar-
detschlaegerju v Ljubljani, v orlovi lekarni
poleg železnega mosta in pri Ubaldju pl.
Trnkóczyju v Ljubljani. (1919-8)

Vse vrste 2240-1.

tamburic

priporoča tvrdka
J. Stjepušin
v Sisku
na Hrvatskem.
Ilustr. ceniki
se pošiljajo
na zahtevo
franko.

Holandsko-ameriške črta.

Parizki vozi: po liku do žrta na 14-
iz Rotterdam v New-York.
Plozra za kajute:
Dunaj, L., Kolovratring 10.
Pisna za nožir: Dunaj, IV., Weyringerg. 7A.
I. kajuta:
Od 1. aprila do 31. oktobra . . . mark 200-400*
1. novembra do 31. marca . . . 200-320
II. kajuta:
Od 1. avgusta do 15. oktobra . . . . . mark 200
16. oktobra do 31. julija 180
*) Po legi in velikosti kajute in po hitrosti in ele-
ganci parnika. (1845-12)

Čokolada (198-48)

SUCHARD

Cacao

Firm. 262. Ges. I. 59.

Bekanntmachung.

Beim k. k. Landes- als Handelsgerichte in
Laibach wurde bei der im Handelsregister für
Gesellschaftsfirmen eingetragenen Firma:
„Krainische Baugesellschaft in Laibach“
1. die Eintragung der zufolge Beschlusses
der Generalversammlung vom 31. Mai 1899 bezw.
des Verwaltungsrathes vom 5. September 1899
erfolgten Änderung der Gesellschaftsstatuten in
den §§ 20, 30 und 44. —
2. die Löschung des ausgeschiedenen Ver-
waltungsmitgliedes Ferdinand Mahr und
3. die Anmerkung, dass die gemäss § 14
der Statuten ausgeschiedenen bisherigen Mitglie-
der Maxime Krassny, Carl Leskovic und Albert
Samassa in den Verwaltungsrath wiedergewählt
wurden vollzogen.

K. k. Landesgericht Laibach,
Abth. III., am 19. Dezember 1899.

Razglas. Pri c. kr. dež. kot trg. sodišču v
Ljubljani se je pri firmi: Krainische Baugesellschaft
in Laibach (kranjska stavbinska družba v Ljub-
ljani) vpisani v trg. registru za združne firme
I.) vpisala vsled sklepa občnega zbora z dne
31. maja 1899 oziroma upravnega sveta z dne
5. septembra 1899 storjena sprememba družbinih
pravil v §§ 20, 30 in 44, 2.) izbrisal izstopivši
član upr. odbora Ferdinand Mahr in 3.) pripom-
nilo, da so v smislu § 14. pravil izstopivši dose-
danji člani: Maksim Krassny, Karol Leskovic in
Albert Samassa bili zopet voljeni v upravni od-
bor. — C. kr. dež. sodišče v Ljubljani, odd. III.,
dne 19. decembra 1899.)

Jaz Ana Csillag

s svojimi 185 centi-
metrov dolgimi Lo-
reley-lasmi dobila
sem jih vsled 14-me-
sečne vporabe svoje
samoiznajdene
pomade. To so naj-
slavitejše avtoritete
priznale za jedino
sredstvo, ki ne pro-
vzroča izpadanja las,
pouspehuje rast istih,
poživlja lasnik, po-
uspehuje pri gospo-
dih polno močno rast
brk ter daje že pri
kratki uporabi lasem
na glavi kakor tudi
brkam naraven lesk
ter polnost in ohrani
te pred zgodnjim
osivljenjem do naj-
višje starosti.

Cena lončka 1 gld.,
2 gld., 3 gld., 5 gld.
Pošiljam po pošti
vsak dan, ako se
znesek naprej
pošlje ali pa s
poštanim povzetjem po vsem svetu iz to-
varne, kamor naj se pošiljajo vsa naročila.

Ana Csillag
Dunaj I., Seilergasse 5. 2097-6

Zaradi bolezni se prodaja vrtnarstvo.

Natančnejši pogoji se izvedo na Kar-
lovski cesti št. 2. (2250-3)

Važno za obrtnike!

Matko Malovič, mizar v Rudolfovem na
Kranjskem, opozarjam č. gg. obrtnike in industri-
jalne podjetnike, čast. gospodo sploh, kateri si
mislijo nabaviti najcenejšo gonilno moč za stroje,
vodovode, električne razsvetljave i. t. d. naj se
odločijo za

„Petrolin-motor“.

Meni je postavil tak motor tukajšnji rojak
g. Karol Maintinger, izvedenec v tej stroki in za-
stopnik za Avstro-Ogersko. Moj motor deluje izo-
borno že dalj časa brez najmanjših napak, go-
nilna moč stane za eno konjsko silo 3 kr. na uro.
Ker sem z motorjem vsestransko popolnoma
zadovoljen, izrekam tem potom najtoplejše zahvalo
za tako dobro in zanesljivo blago. Gospodom
obrniki vsestransko prav toplo priporočam, da
se v tej zadevi obrnejo le do njega, ter jih zagot-
avljam da bodo najbolje postreženi z dobrimi
nasveti, kakor tudi z dobrim in poštenim blagom
po najnižji ceni. Naslov mu je: (2298)

CARL MAINTINGER, WIEN
I., Seilerstätte, Liebenberggasse Nr. 1.

Veliki krah!

New-York in London nista prizanašala
niti evropski celini ter je bila velika to-
varna serbrnine prisiljena, oddati vso
svojo zalogo zgolj proti najnovejši pla-
čilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvr-
šiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur
sledede predmete le proti temu, da se
mi povrne gld. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinejših namiznih nožev s
pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega
komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavni žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica
za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za
mleko;
- 2 kom. amer. pat. srebrnih kupic za jajce;
- 6 kom. ang. Viktorija čašice za podklado;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

44 komadov skupaj samo gld. 6-60.
Vseh teh 44 predmetov je poprej
stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti
po tej minimalni ceni gld. 6-60. Ameri-
čansko patent srebro je skozi in skozi
bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let,
za kar se garantuje. V najboljši dokaz,
da leta inserat ne temelji na

nikakšni slepariji
zavežujem se s tem javno, vsakemu, ka-
teremu ne bi bilo blago všeč, povrtni
brez zadržka znesek in naj nikdor ne
zamudi ugodne prilike, da si omisli to
krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot

prekrasno
božično in novoletno darilo
kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.
Dobiva se **Jedino le v** (1841-12)
A. HIRSCHBERG-a
Ekspozitni hiši američanskega pat. srebrnega blaga
na Dunaji II., Rembrandstr. 19/W. Telefon 14597.
Pošilja se v provincijo proti povzetju
ali če se znesek naprej vpošlje.
Cistilni prašek za njo 10 kr.
Pristno le z zraven natisnjeno varst-
veno znamko (zdrava kovina).
Izvirček iz pohvalnih pisem.
Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako
zadovoljen. Ljubljana.
Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.
Jako zadovoljen z Vašo zbirko, bodem isto
pri vsaki priliki priporočal. Z velespoštovanjem
Gradec. Anton Marx, c. kr. pol. uradnik.
Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako
koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.
Št. Pa vel pri Preboldu.
Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Moderce

izvrstne fačone,
najboljši izdelek
pripoča 51
Alojzij Persché
Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

Moka

iz mlina
Vinkota Majdič v Kranju
oddaja se po
t. n. gros cenah v plombranih vrečkah
po 10 in 25 kil v prodajalni
Maksa Domicelja v Ljubljani
na Rimski cesti
vis-à-vis Gorupovim hišam.
Dostavljanje na dom brezplačno.
Plombe originalne mlinske.
Moka oddaja se tudi v vrečah po 50, 85 in
100 kil. (459-43)
Opozarja se, da priznava izvrstni izdelek
prvega domačega našega mlina dandanes
tudi na tujem uspešno tekmuje s izdelki
vseh ogerskih mlinov.

Koroški rimski vrelec

najfinejša planinska kisa voda,
izkušana pri vsakem nahodu,
posebno otroškom, ob slabem
prebavljanju, pri boleznih na
mehurju in ledvicah. 51
Zaloga v Ljubljani: M. E. Supan in P. Lassnik,
v Kranju: Fr. Dolenz, A. Kummer, v Radovljici:
Oton Homan, v Mojstrani: J. Kozjek.

Ivan Jax

Ljubljana, Dunajska cesta 13.
Tovarniška zaloga
šivalnih strojev
in velocipedov.

Elegantna soba

s hrano ali brez nje se odda s 1. januar-
jem 1900
v **Jenkovi hiši nasproti Ju-
stični palači.** (2260-3)

Tovarniški uradnik

zmožen knjigovodstva itd., vojašine prost,
neozenjen, z večletnimi spričevali in z do-
brimi referencami, želi premeniti službo.
Pisma pod „zvest št. 35“ na uprav-
ništvo „Slov. Naroda“. (2281)

Prosta bivališča

v Kanadi:
Male davščine. — Proste šole. — Zdravo
podnebje. (2299-1)
Pojasnila o trgovini in obrtih, o deželnih
razmerah, o delavskih mezdah, o življenjskih po-
gojih itd. se dajejo brezplačno, ako se zahteva.
The North Atlantic Trading Co.,
Amsterdam, Spuistraat 140.

V resnici samo dobre

gumi galoše

ruske in američanske
prodaja (2221-5)
Ivan Kordik
v Ljubljani, Prešernove ulice 10-14.

Vsestransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika“

ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka,
kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega
potrebnega, da more sebe in druge blažiti in
prav olikati)
se dobi za predplačilo 1 gld. 80 kr. po pošti
1 gld. 90 kr., ali proti poštenu povzetju pri
Jožetu Valenčiču na Dunaju, (Wien),
III. Bez., Hauptstrasse Nro. 84, 3. Stiege, II. St.
Thür 38.
Prodajalec je pripravljen, nerazrezano in čisto
knjigo vzeti nazaj in povrtni denar. (1589-20)

Izvrstni Šentjanski kosovni premog

brez vsakega žvepljenega duha, za vsako kurjavo
izboren, priporoča po ceni poleg vseh drugih vrst
premoga za tovarne itd.
Šentjanski premogokop v Ljubljani
Marijin trg št. 1.
Telefon št. 32. (2163-7)
Posamezne vreče 50 kg po 50 kr. (10 vreč po
48 kr.) blagovoli naj se naročevati istotam v pro-
dajalni g. Minibeka ali pri g. Antonu
Gerkmannu, Gruberjeve ulice šte. 1.
Razprodajalci se sprejmó kjerkoli bodi.

L. Luserjev obliž za turiste.

Priznano najboljšo sredstvo proti kurjim oče-
som, žuljem itd. itd.
Glavna zaloga:
L. Schwenk-ova lekarna
Dunaj-Meidling.
Zahte-
vajte **Luser-jev** obliž
za turiste
po 60 kr.
Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardetschläger,
J. Mayr, G. Piccoll. V Kranju:
K. Savnik. (9-51)

100 do 300 goldinarjev na mesec
lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudbe na: Ludwig Österreichher, VIII., Deutsche gasse 8, Budapest. (1917—10)

Hiša

dá se v najem v lepem trgu gornje savinjske doline po jako ugodnih pogojih. Ista je enonadstropna, ter je bila v njej od nekdanj (50 let) trgovina z mešanim blagom, torej je za isti obrt zaradi ugodne lege tik farne cerkve posebno pripravna. Daljna pojasnila v tej zadevi daje iz prijaznosti upravništvo „Slov. Nar.“. 2277-3

Njegova Svetost
Papež LEON XIII.

sporočil je po svojem zdravniku prof. dr. Laponiju gosp. lekarju G. PICCOLI-JU v Ljubljani srčno zahvalo za priposlane Mu stekleničice

tinkture za želodec

ter mu je z diplomom od dne 27. novembra 1897 podelil naslov „dvorni založnik Njegove Svetosti“ s pravico, da sme nositi v svoji firmi z naslovom vred tudi grb Njegove Svetosti

Omenjeni zdravnik kakor tudi mnogi drugi glasoviti profesorji in doktorji pripisujejo Piccolijevo želodčno tinkturo, katera krepi želodec, povečuje tek, pospešuje prebavljanje in telesno odprtje. Naročbe s povzetjem sprejema in odpošilja točno (582—14)

G. PICCOLI, lekar

„Pri Angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta.

Tinkture za želodec pošilja lastnik po 12 stekleničic za gl. 1-26 av. vred., po 24 stekleničic za gl. 2-40, po 35 stekleničic za gl. 3-50, po 70 stekleničic za gl. 6-50. Poštni paket, ki ne tehta preko 5 kl. po 110 stekleničic za gl. 10-30. Poštnino mora plačati naročitelj sam.

Najbolj razširjeni so vsled svoje priznane izborne kakovosti (2161—4)

konjaki

najbolj renomirane in najstarejše tvorniške firme

grofa Štefana Kegleviča

naslednik v Premonstru (Grof Keglevič István utóda)

Pri nakupovanju naj se pazi natančno na to firmo, da se ne dobi falsifikatov.

Marke *, **, Extra, **** in V. S. O. (fine champagne d' Hongrie) se dobivajo povsod.

Zadobi pa čudovit učinek.

Dr. Friderika Lengiel-a Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrtja njeno deblo, je od pamtveka znan kot najizvrstnejše lepilo; ako se pa ta sok, po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potem kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti ločijo se že drugi dan neznahe luskinde od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgleda na obrazu nastale gube in kozave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rudečico, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gl. 1-50. (10—24)

Dr. Friderika Lengiel-a BENZOE-MILO

Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

Bogato izbor Božičnih in novoletnih daril

drogerija F. Pettauer v Ljubljani.

Okusno prirejene parfumerije, dražestne novosti vsakovrstnih cen.

Toaletni predmeti. Čaj, rum, konjak, likerji, vina. Fotografski aparati prijetna zabava za mlade in stare.

Dobiva se povsod!

Na jboljše voščilo svetá
Ciril-Metodovo voščilo
ker dá brez truda hitro najlepši blišč.
Vzdrži usnje mehko.
Kdor hoče obuvati ohraniti lepo, bleščeče in trpežno naj kupuje samo
Ciril-Metodovo voščilo.
Glavni zalagatelj:
Ivan Drufovka
v Gorici, na Travniku št. 5.
Podružnici v Sežani in Komnu.
Zaloga vsakovrstnega usnja. Ceniki trgovcem zastoj in franko.

Zahtevajte povsod!

Stanovanje

se išče na Glavnem trgu ali blizu njega. Tudi se zamenja z lepim stanovanjem, h kojemu spada lep vrt (2289—2) Kdo? pove upravništvo „Slov. Nar.“.

Josip Pogačnik

krojač
v Radoljci 41
priporoča cenjenemu občinstvu svojo delavnico za izdelovanje raznovrstnih

oblek za gospode
uradniških uniform itd.

Zaloga raznovrstnega angleškega, francoskega in brnskega blaga. Naročila se izvršujejo po najnovejši modi, hitro in ceno. Popravila se sprejemajo. (2217—3)

Continental Bodega Company

Najboljši vir

za
zajamčeno pristna
južna vina:

- Port-vino (746—8)
- Sherry
- Marsala
- Madeira
- Malaga
- Tarragona

i. t. d.
Zalogo v Ljubljani imajo samo: Peter Lassnik, trgovina s kolonijalnimi blagom, vini in delikatesami; M. Mardetschlaeger, lekarna „pri orlu“; in J. C. Praunseiss, trgovina z vini in delikatesami.

Razglas.

V konkurzno maso **Franjo Hribarja, usnjarja v Ljubljani in v Logatcu**, spadajoče, na Brodu pri Logatcu nahajajoče se premičnine obstoječe

iz različnega usnjarskega blaga

o priliki inventure cenjene na **3172 gl. 50 kr.**, prodajo se vsled sklega upniškega odbora potom povpreka, in to pod sledečimi pogoji:

Konkurzna masa ne jamči niti za kakovost, niti za množico v prodajo ponujenih premičnin, niti za mogoče v inventurnem zapisniku nahajajoče se nedostatke. Zapisnik inventure je pri oskrbniku mase na prosti ogled.

Upniški odbor si pridržuje pravico, da ponudbe presodi, jih sprejme ali odkloni. Tisti ponudnik, čegar ponudba bo sprejeta, je zavezan plačati kupnino tekom treh dni, od dneva začeti, ko mu je bilo naznanjeno, da je sprejel upniški odbor njegovo ponudbo, v roke podpisane oskrbnika mase in prevzeti ukupljene reči po plačilu kupnine v osmih dne. Sleherni ponudnik mora priložiti svoji ponudbi 10% cenilne vrednosti kot varščino.

Dotične ponudbe je podati najpozneje **do vštetelega 7. januarja 1900** podpisane oskrbniku mase. Natančna pojasnila daje podpisani.

V Ljubljani, dne 23. decembra 1899.

Dr. Fr. Stor,

kot oskrbnik konkurzne mase Franjo Hribarja.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznani izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise gledé tlakovne in odporne trdote **daleč nadkriljajoči** dobroti; kakor tudi svoje priznane izvrstno **apno**.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: (2210—3)

Dunaj, I., Maximilianstrasse 8.

Brata Eberl

Ustanovljeno leta 1842.
Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.
Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. 52 južne železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev na drobno in na debelo.

Velika izbirlka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

→ Zaloga ←

vsakovrstnih čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolinje itd.

Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejše, najboljšo in neprecenljivo sredstvo za likanje solnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznane rečno in fino po najnižjih cenah.

Perilo za gospode

najboljše blago in

kravate

prodaja 52

Alojzij Persché

Pred škofijo, poleg mestne hiše.

Mehanik Ivan Škerl

Opokarska cesta št. 16.
Šivalni stroji 52 po najnižjih cenah.
Blekle in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in ceno.
Vnauja naročila se teko izvršujejo.

Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 6 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 6

priporoča svojo veliko zaloga

gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov i. t. d.

Obleke po meri se po najnovejših usorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje ingotovljajo.

Pristne ruske galoše

→ priporoča po nizki ceni
J. S. Benedikt
Ljubljana, Stari trg.

Pod Trančo št. 2.

51 Veliko zalogo

Klobukov

Najnižje cene. Najvišje cene.

priporoča J. Soklič.

Pod Trančo št. 2.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice šte. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in saanamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati. 51

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. 51

Postrežba točna. — Cene nizke.

Ign. Fasching-a vdove

51 ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo **štedilnih ognjišč** najprprostejših kakor tudi najfinejših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade z pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvršé.

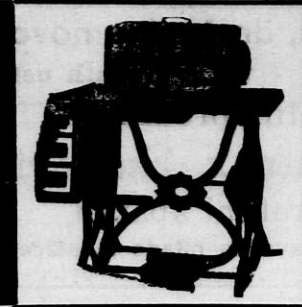
Avgust Repič

sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice šte. 16

v Trnovem

se priporoča sl. občinstvu in naznanja, da izdeluje in popravlja vsakovrstne sode iz hrastovega in mehkega lesa po najnižjih cenah. — Kupuje in prodaja staro vinsko posodo. 51

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

51 Prva in najstarejša zaloga **šivalnih strojev.**

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, katere se dobivajo vzlic njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Največja izber najnovejšega **svilnatega blaga**

črnega in barvastega za cele obleke in bluze, priporoča

51 **Alozij Persché**

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Praktična božična darila

violine, citre, kitare, stoječi notni pulti, harmonike, tamburice, mandoline, ar. ston in helikon za vrtili, večji in manjši glasbeni stroji, ki sami svirajo (simfonioni), dobro ohranjeni preigrani klavirji z močnim glasom (2270-6)

prodajalnica glasbil, Selenburgove ulice 1.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1

obrestuje hranilne vloge po **4½%**

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.—12. ure dopoludne in od 3.—6. ure popoldne. (981-8)

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406 — Telefon št. 57.

Za božič

priporoča

Rudolf Kirbisch

slasčičar v Ljubljani, Kongresni trg

svojo bogato izber nakitov za božična drevesca v raznovrstni izvršitvi, dalje mandolato, medenjake, poprnjake.

Najfinejše čajno pecivo, vinske biškote, čokolade, čaj, rum, konjak, kakao, suhor itd. Najfinejša desertna vina, pristne likerje, pince, šarkije.

Namizna vina iz c. kr. dvorne kleti na Dunaju.

Vse jestvine se izdelujejo doma.

(2222-7) Vnanja naročilo se izvršujejo točno. Ceniki na zahtevanje brezplačno.

Božična in novoletna darila.

Otroški kostumi od 1-50 gld. naprej

Moške obleke 9 gld. ☺ ☺ ☺ ☺ ☺

Obleke za dečke 5 gld. ☺ ☺ ☺ ☺ ☺

Haveloki 6-50 gld. ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺

Moške srajce, ovratniki ☺ ☺ ☺ ☺ ☺

Manšete, kravate ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺

vse po čudovito nizkih cenah (2302-1)

v skladišču oblek S. Jekel, Stari trg št. 30.

Kranjska hranilnica v Ljubljani.

Razglas.

Vsled sklepa občnega zbora udov društva kranjske hranilnice dne 21. t. m. obrestovale se bodo pri kranjski hranilnici

od dne 1. januarja leta 1900

vse obstoječe in prihodnje hranilne vloge

po 4%.

Rentni davek od teh vlog bode plačal zavod sam.

Ravnateljstvo kranjske hranilnice

v Ljubljani, 22. decembra 1899. (2312-1)

Leopold Tratnik

pasar in srebrar

izdelava in zaloga električnih svetilk

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 27

priporoča prečastiti duhovščini, gg. hišnim posestnikom in slavnemu občinstvu svoje lastne izdelke električnih svetilk, kakor tudi svojo veliko zalogo različnih lestenecv, svetilk itd. v raznih oblikah in velikostih iz vseh največjih tovarn. Nadalje priporoča vse semkaj spadajoče steklene in porcelanaste predmete.

Kar bi se po želji stranke ne dobilo v zalogi, naredim ali preskrbim v kratkem času.

Najnižje cene. (2253-3)

Stare petrolejske svetilke, lestenec svečnlke itd. prenaradim za električno svetljava hitro in poceni.

Uzorci in ceniki vseh velikih tu- in inozemskih tovarn so na razpolago.

Najcenejše kupiš pri izdelovatelju. ☺ ☺

Predzadnji teden!

100.000 kron vrednosti

5 à 20.000 kron vrednosti itd. itd.

v gotovem denarju z 20% odbitka, toliko znašajo **glavni dobitki**

velike dobrodelne loterije

na korist polikliniškega društva (bolnice) ter so brez dvoma

najlepše, najcenejše in najbolj praktično

novoletno darilo.

Vsaka srečka igra v vseh 6 žrebanjih brez doplačila in velja vendar le

1 krono. ☺ ☺ (2162-4)

I žrebanje bode nepreklicno že **dne 4. januarja 1899.** ☺

Srečke se dobivajo: pri banki J. C. Mayer v Ljubljani.

Hranilnica in posojilnica

registr. zadruga z neom. zavezo

pisarna v Šelenburgovih ulicah h. št. 3 v Ljubljani
sprejema in izplačuje hranilne vloge in

obrestuje po 4 $\frac{1}{2}$ % od dne vložitve do dne vzdige
brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilne vloge dobrodelnih, občekoristnih zavodov in vseh slovenskih društev, kakor
tudi delavcev in poslov cele dežele se obrestujejo po 5%.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Dr. M. Hudnik, predsednik.

Prosim prijazni pozor.

Restaurant Fantini.

Usojam si slav. p. n. občinstvu naznanjati, da bodem v
nedeljo, dne 24. t. m. odprl svojih restavracijskih pro-
storov se tikajoč lep, na novo prenovljen in opremljen

prostoren lokal.

Isti je čestitim gostom kot separata klubova soba (salon)
za društva, zaključene družbe itd. na blagovoljno uporabo.

Za mnogobrojen obisk prosim

(2294)

Ludovik Fantini.

Božična razstava.

Kakor vsako leto bode ista od dné 18. do dné
31. t. m. v moji prodajalnici.

Razstavljeni bodo

**vsi potrebni predmeti iz stroke modnega
blaga za gospode in za dame**

ter so na vsakem predmetu razvidne stalne cene. Na obisk
vabi najuljudneje

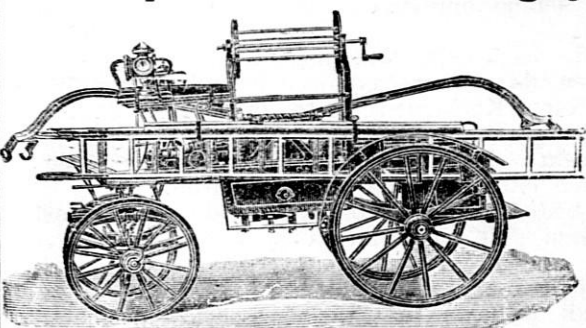
J. S. Benedikt

v Ljubljani, na Starem trgu.

(2275-3)

Prva slovenska

c. kr. priv. tovarna ognjegasnega orodja

kakor: brizgalnic, parnih
strojev, cevij, čelad in pasov

ter

kmetijskih strojev

in peronospera-brizgalnic itd.

R. A. Smekal

Czech-Moravsko Smichov-Praga
podružnica v Zagrebu

priporoča slavnim ognjegasnim društvom, kmetijskim podružnicam ter zasebnikom svojo
bogato zalogo. — Cene brez konkurence. — Ugodnosti izvanredne dovoljene. — Uzorci
in ceniki brezplačno. — Ustmeni pogovori na zahtevo. — Pošiljajte franko na vsak kolodvor.

Z velespoštovanjem

(220-30)

Podružnica **R. A. SMEKAL** v Zagrebu.

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne
uradniške uniforme

in poverjeni zalagatelj ces. kr. unif.
blagajne drž. železnice uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slavnemu občinstvu za
izdelovanje civilnih oblek in nepre-
močljivih havelokov po najnovejši fa-
coni in najpovoljnejših cenah. Angle-
ško, francosko in tuzemsko robo ima
na skladišču.

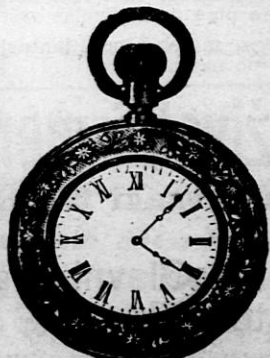
Gospodom uradnikom se pripo-
roča za izdelovanje vsakovrstnih uni-
form ter preskrbuje vse zraven spa-
dajoče predmete, kakor: sablje, meče,
klobuke itd., gospodom c. kr. justič-
nim uradnikom pa za izdelavanje

talarjev in baretov. 51

Darila za vsako priliko! Frid. Hoffmann

urur

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo naj-
večjo zalogo vseh
vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz
tule, jekla in nikla,
kakor tudi stenskih
ur, budilk in salon-
skih ur, vse samo
dobre do najfinije
kvalitete po nizkih
cenah.

Novosti
v žepnih in sten-
skih urah so vedno
v zalogi. 51

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Razpis

službe deželnega živinozdravnika na Vrhniki.

Za Vrhniko je popolniti na novo ustanovljena služba **provizoričnega de-
želnega živinozdravnika.**

S to službo je združen letni dohodek 600 gld., in sicer je v pokritje te svote
zagotovljen iz deželnega zaklada znesek 400 gld., dočim sta se občini Vrhnika in Bo-
rovnica zavezali 200 gld. prispevati v to svrhu.

Dotični zdravnik je dolžan brezplačno ogledovati klavno živino na Vrhniki in v
Hribu in tudi nadzorovati živinske sejme.

Prosilci za to službo naj pošljejo svoje prošnje z dokazili o starosti, znanji slo-
venskega in nemškega jezika in o živinozdravniški usposobljenosti

do 20. januarja 1900

deželnemu odboru kranjskemu.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani

dné 17. decembra 1899

Najboljše črnilo svetá!

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje **samo**

Fernolendt čreveljsko črnilo

za svetla obutala **samo** (1996-7)

Fernolendt crème za naravno usnje.

Dobiva se

C. kr. priv.

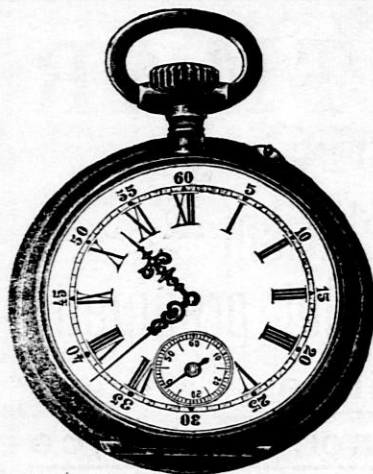
povsodi.

tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.

Tovarniška zaloga: Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Radi mnogih posnemanj brez vredno-
sti pazi naj se natančno na moje ime **St. Fernolendt.**

Darila za božič in novo leto.

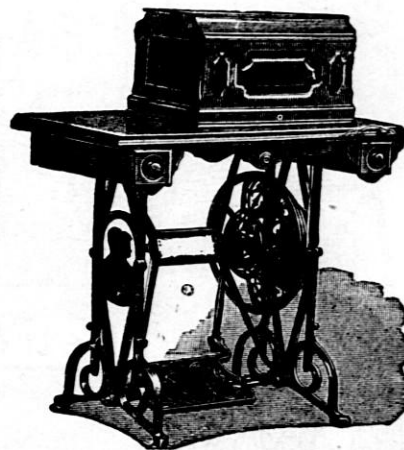

Ravno sem prejel iz
Švice mnogo blaga,
zlate in srebrne
ure

po jako nizkih cenah.

Kakor znano imam
bogato zalogo
lepih stenskih ur,
prstanov, uhanov,
zapestnic
in vratnih
dolgih verižic.

Šivalne stroje
najbolje vrste
s petletnim jamstvom.

Slavnemu občinstvu se priporočam za obilen obisk

Fran Čuden

Ljubljana, Mestni trg, nasproti rotovža.

Ceniki brezplačno in poštnine prosti.

Narodna jed

postati morajo **testenine iz Prve kranjske tovarne
testenin Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici**
po njih izbornem okusu, obilni redilnosti, nizki ceni in jednostavnem pripravljanju.
Zahtevajte jih v vseh prodajalnicah jestvin. (2029-8)

• Vzorci na zahtevanje poštnine prosto. •

S tem uljudno naznanjam slav.
p. n. občinstvu, da je moja trgovina
s suknom založena z najnovejšim
blagom

za jesensko in

zimsko sezono.

Imam tudi največjo zalogo Krenner-
jevega blaga iz Škofje loke, domač
izdelek najboljše vrste.

Priporočam se slav. p. n. občin-
stvu za mnogobrojen obisk
z velespoštovanjem 51

Hugo Ihl.

Suknenih estankov vodne volike v zalogi.

Puškar Fran Kaiser

v Ljubljani

Šelenburgove ulice št. 6

se usoja najbolje priporočati se
p. n. gg. lovcom za

lovsko sezono.

Zunanja naročila se točno
izvršujejo. 51

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem sastopa domače zavarovalno družbe prve vrste. Ponudbe pod „1.798“ (Gradec, poste restante. (875-34)

Drzalke

v veliki izberi priporoča.

Andr. Druškovič-a naslednik

Val. Golob

trgovina z železnino

(2233-2)

Glavni trg št. 10.

V Prulah

se prodajo pod ugodnimi pogoji manjše in večje parcele

pripravne za stavbe. Nekateri so ob vodi. Več pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

(2039-7)

Varst. znamka: Sidro.

LINIMENT CAPSICI COMP.

iz Richter-jeve lekarnice v Pragi

priznana izborna, bolečine tolažeča mazilo; po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobiva v vseh lekarnah. Zahtevati naj se blagovoli to splošno priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „Sidro“ iz Richter jeve lekarnice in sprejme naj se iz opreznosti le take steklenice kot pristne, ki imajo to varst. znamko.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, Elizabete cesta 5. (2006-10)

Učenec

(2214-3)

močan, priden, poštenih starišev, sprejme se takoj v trgovino s špacerijskim blagom v Ljubljani.

Kje? Pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Stenograf

vešč slovenske in nemške stenografije ter manipulacije za odvetniško ali notarsko pisarno, išče službe s 1. januarjem 1900. Ponudbe sprejema upravništvo „Slov. Naroda“.

(2262-2)

Dr. Rose balzam

za želodec

iz lekarnice

B. FRAGNER-ja v Pragi

je že več kakor 30 let občno znano domače zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanje pospešujočega in milo odvajajočega učinka.

SVARILO!

Vsi deli anabalaže imajo zraven stoječo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga ekarna B. Fragnerja v Pragi

Malá Strana 203, ogeļj Ostrohoúv ulice.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mardet-schláger, J. Mayr; dalje v vseh lekarnah Avstro-Ogerske. a (367-13)

Vesele Božične praznike

in

zdravo, veselo in srečno novo leto

voši vsem svojim dobrotnikom, prijateljem in znancem (2280)

Josip Korošec

v Gradcu, Brokmanske ulice št. 51 A.

Učenca

za trgovino mešanega blaga in deželnih izdelkov, ki je dovršil par razredov srednje ali meščanske šole, sprejme takoj

tvrdka A. Zwenkel & Co., Sevnica, Štajersko. (2306-1)

* Pravo *

* plzensko pivo *

z združne pivovarne vedno popolnoma sveže v sodih in steklenicah se dobiva v zalogi

Ivana Gorupa
v LJUBLJANI.

Telefon: št. 90.

(2160-5)

Gromoviti Živijo

k imendanu

Jovanki Žitkovej

na Vrdu.

(2305)

Prodajalnica

na dobrem prostoru, z opravi skladnicami itd., se daje po zmerjeni ceni v najem. Istotam se dobé tu

veliki kletni prostor

Kje? pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovec in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi prideluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustr. (114) vani centki zastoj. (62)

R. DITMAR DUNAJ

Električni

razsvetljevalni predmeti

Petrolejske svetiljke

lestenci, svetilnice

vsake vrste in cene.

Varnostne svetiljke

(2071-8)

za olje in sveče.

Največja zaloga raznovrstnih, ravnokar dospelih božičnih in novoletnih daril!

Prosim blagovoljnega poseta moje

božične razstave.

Vizitnice, zavitki in listovni papir s tiskom ter druga manjša trgovska naznanila se takoj, lično in ceno izvršujejo.

Za tvrdko Karol Tilla

Karola Tilla vdova.

(2248-3)

Založena 1847. Založena 1847.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

v Ljubljani (161-52)

Zaloga in pisarna. Turjaški trg št. 7

Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

Vabilo.

Že mnogo let oproščajo se blagotvoritelji čestitanja ob novem letu in ob godovih s tem, da si jemljo oprostne listke na korist mestnemu ubožnemu zakladu.

Na to hvalevredno navado usoja se mestni magistrat tudi letos slavno občinstvo opozarjati z dostavkom, da so razpečavanje oprostnih listkov drage volje prevzeli gospodje trgovci Karol Karinger in Vaso Petričič na Mestnem trgu, ter Albert Schäffer na Kongresnem trgu.

Vrhu tega bode v smislu obstoječega ukrepa občinskega sveta raznašal mestni uradni sluga tudi letos oprostne listke po hišah.

Za vsak oprostni listek, bodisi za novo leto ali za god, je kakor doslej položiti eno krono, in na vpisani poli poleg imena pristaviti tudi število vzetih listkov.

Velikodušnosti niso stavljenе meje. Pismenim pošiljateljv bodi pridejan tudi razločni naslov pošiljatelja. Imena blagotvoriteljev se bodo sprti razglašala po novinah.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 21. decembra 1899.

(2303-1) Župan Ivan Hribar s. r.

Prodaja najceneje.

Janko Klopčič

Ljubljana, Prešernove ulice št. 4

Prej J. Zor **Alozij Erjavec** J. Zor

črevljarski mojster v Ljubljani, Cevljarske ulice 3.

Po večletni skušnj, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnološkega obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov. Priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuvál. Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in rujavu obuválo, ter razne potrebščine za to obrt. 52

Mere se shranjujejo. — Vnanjim naročilom naj se prídene vzorec.

Josip Oblak

umetni in galanterijski strugar

Trubarjeve ulice št. 3

izvršuje vsakovrstne v njegovo stroko spadajoče stvari po najnižji ceni. Palice za okna od 50 kr. do 2 gld. 25 kr., kegljiške krogļje 12 cm debele 1 gld. 25 kr., 13 cm debele 1 gld. 60 kr., noge za omare od 3 do 5 kr. — V zalogi ima tudi razne cigarnike in zdravstvene pipe do najfinejše vrste. Popravila od kosti, roga, morskih pen, jantarja, lesa izvršuje po najnižji ceni. 52

Pekarija in slasčičarna Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21

priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo slasčic domačega izdelka

za okrasitev božičnih drevesc.

Istotako priporoča

za božične praznike kolače, pince, orehove, rozinove in mandeljnové potvice in razne vrste slasčic za čaj. 52

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi priporoča

HENRIK KENDA

v Ljubljani, Glavni trg št. 17. 52

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileno blago, perilo, oze e e e klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. e e e e